

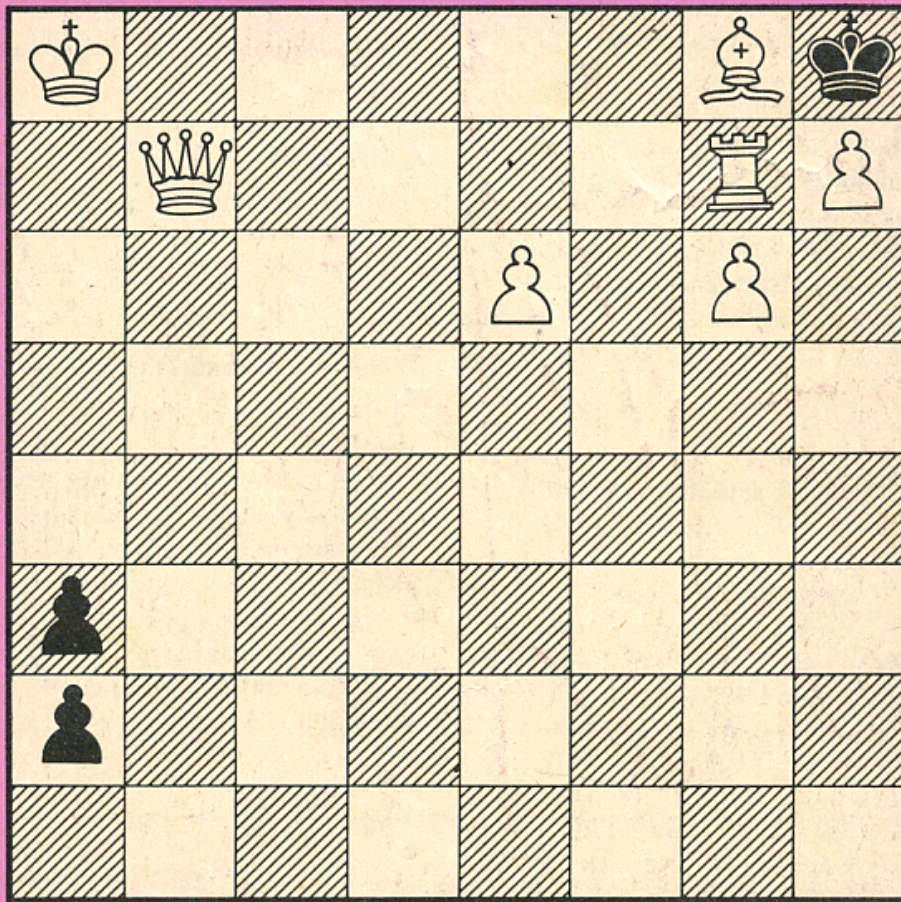
SKAKBLADET

7

KR. 3,50 inkl. moms

69. ÅRGANG

JULI 1973

HVID TRÆKKER OG SÆTTER SORT MAT I 3 TRÆK

udgivet af
Dansk Skak Union

Dansk Skak Union	162
Verden rundt	162
Dansk Skak Unions 64. enkeltmandsturnering i København	163
Interzoneturneringen	163
Dansk Skak Unions styrkeliste	165
Skoleskak	166
<i>E. Verner Nielsen: Min samvittighed</i>	167
Et håbløst slutspil	167
<i>Bent Larsen: Las Palmas 73</i>	169
Danmarks mestrene i holdskak 1972/73 (billede)	175
Litteratur	175
Analysebrevkasse	176
Partier og stillinger	178
Problemskak	184
Korrespondanceskak	187
Hvorledes man bliver verdensmester i korrespondanceskak	188
Turneringer	189

PARTIER

Andersen, E. A. 177 - Andersson 171, 173 - Bang E. 182, - Browne 178 - Calvo 170 (2), 171, - CDC 6400 168, 174 - Darga 173 - Diez del Corral 172 - Erler 177 - Espig 177 - Fedder, S. 179, 180 - Gheorghiu 171, 172 - Hage, P. 182 - Hamann, S. 168 - Holm, S. 179 (2) - Hort 170 - Hvenekilde, J. 182 - Kaplan 178 - Kavalek 169, 170, 173, - Keres 178 - Kjeldsen, T. 182 - Kristiansen, J. 179 - Larsen, B. 178 - Lind, A. 177 - Ljubojevic 172, 173, - Mecking 178 - Nielsen, P. 174 - Nielsen, P. F. F. 182 - Petersen, F. 180 - Petrosjan 169, 178 - Rath, U. 181 - Ree 171 - Stein 172 - Sønderstrup, K. 182 - Åskov, J. 181.

OMSLAGSDIAGRAMMET
se side 174

Ændringer til klubfortegnelsen

1. hovedkreds: K.S.U.s kasserer Gert Jacobsen er flyttet til Nørrekær 74 L, 15, 2610 Rødovre.

Ny formand for Brønshøj Skakforening: Kaare Vising Andersen, Karlslundevej 13, 2700 Brønshøj. Tlf. (01) 60 04 34.

2. hovedkreds: ny formand for Nykøbing F. A. S.: Ejvind Rasmussen, Slotsporten 10, 4800 Nyk.F. Sorø: Kurt Olesen, Køgevej 81, 4100 Ringsted.

6. hovedkreds: ny formand for »Aros«: Frede Sørensen, Wilstersgade 29, 8000 Århus C.

R.F.

Ferielukning

Skakbladets ekspedition er på grund af ferie lukket i tidsrummet 16. juli til 1. august!

Unionskassereren træffes ikke i dette tidsrum.

Robert Falborg

Indbydelse til studiekreds i Slagelse

Sydvestsjællands skakklubber indbyder alle interesserede i kredsen til deltagelse i en studiekreds med emnet »Turneringsformer, turneringsreglementer m.m.«. Studiekredsen finder sted på Ungdomsborgen i Slagelse, 3 onsdag-aftener kl. 19.00:

1/8: Ernst Sørensen indleder, 8/8: Lasse Appelquist indleder og 15/8: Willy Lundgreen indleder. Nærmere oplysning: *Willy Lundgreen*, (03) 63 20 42.

verden rundt

21. skakolympiade i Nice 1974

Næste års skakolympiade markerer FIDEs 50-års jubilæum og franskmændene er i fuld gang med forberedelserne. Bl.a. vil der blive fremstillet forskellige souvenirs til minde om begivenheden, som interesserede allerede nu kan bestille. Der vil blive tale om automobilmærker, vimpler, postkort, m.v. Bestillinger sendes til: *Louis Risacher*, 58, rue de Mulhouse, 68310 Wittelsheim, Frankrig.

SKAKBLADET

Juli 1973 . Nr. 7 . 69. årgang . Redaktion: Hans Rasmussen
Medlemsblad for Dansk Skak Union

Dansk Skak Unions 64. enkeltmands- turnering i København

Mesterklassen, 1., 2. og 3. klasse - Veteranklassen

Mesterklassen

I mesterklassens 4 grupper lykkedes det 6 spillere at score de $5\frac{1}{2}$ points, som kræves for at blive elitespiller. Placeringerne blev:

Mesterklasse, gr. A (22 deltagere):

1. Bent Jochumsen, 1968, Århus	$5\frac{1}{2}$	21,5
2. Erik Platz, 1968, Århus	$5\frac{1}{2}$	20,5
3. Lars Petersen, 1941, Kbh.	5	
4. Ingolf Clausen AS 04, Kbh.	$4\frac{1}{2}$	24
5. Bent Jørgensen, Gladsaxe	$4\frac{1}{2}$	20,5
6. Jens H. Hansen, Studenterf.	$4\frac{1}{2}$	18

Mesterklasse, gr. B (22 deltagere):

1. Ole Larsen, Helsingør	$6\frac{1}{2}$	
2. Bozidar Markovic, Hillerød	$5\frac{1}{2}$	
3. Lars Bo Rasmussen, FS.	$4\frac{1}{2}$	24,5
4. Flemming Lund, AS 04, Kbh.	$4\frac{1}{2}$	22
5. Ernst Liljedahl, Hellerup	$4\frac{1}{2}$	20

Mesterklasse, gr. C (20 deltagere):

1. Preben Dalberg, Kampklubben	$5\frac{1}{2}$	
2. Ole Holmsgård, Nørresundby	5	23,5
3. Steen Christensen, Rødovre	5	22
4. Johs. B. Hansen, Nykøbing F.	$4\frac{1}{2}$	24,5
5. Ib Nielsen, Vejlbj-Risskov	$4\frac{1}{2}$	23
6. Henning Lund, Vamdrup	$4\frac{1}{2}$	19

Mesterklasse, gr. D (20 deltagere):

1. Teddy Pedersen, Sundbyerne	$5\frac{1}{2}$	
2. Flemming Andersen, Roskilde	5	
3. Steen J. Mortensen, Randers	$4\frac{1}{2}$	
4. Niels Chr. Davidsen, Skørping	4	23
5. Kaj G. Nielsen, Albertslund	4	22,5
6. Jørn Sørensen, Randers	4	21,5
7. Bjarne Sønderstrup, Ålborg Skf.	4	20
8. Per B. Simonsen, Vesterbro, Kbh.	4	20
9. Arne Høgedal, Vesterbro, Kbh.	4	18

Interzoneturneringen

Bent Larsen stillede op i interzoneturneringen i Leningrad, som startede den 2. juni, under protest. Protesten gjaldt den måde inddelingen af spillerne til de to turneringer i Leningrad og Brasilia var foretaget på. Inddelingen er et godt eksempel på hvordan Elo-rating-tallene kan misbruges. Gennemsnittet for deltagerne i de to turneringer er nøjagtigt ens, men fordelingen af de stærkeste spillere er helt urimelig med fire af de seks spillere med de højeste ratingtal i Leningrad (Tal, Kortnoj, Karpov og Larsen) og kun to i Brasilia (Portisch og Polugajevskij). Yderligere er der kun én af deltagerne fra sidste kandidatturnering i Brasilia (Geller), men fem i Leningrad (Kortnoj, Hübner, Uhlmann, Tajmanov og Larsen). Før turneringen sendte Bent Larsen en

protest til FIDEs præsident, Euwe, og foreslog, hvis inddelingen ikke kunne ændres, at nr. 4 og 5 i Leningrad fik en ny chance i Brasilia. Denne sidste turnering spilles først 20. juli-20. august.

Bent Larsen fik en ønskestart i turneringen og lagde sig straks fra starten i spidsen af turneringen og havde, da der var spillet 6 partier $5\frac{1}{2}$ p. Allerede i næste nr. bringer vi Bent Larsens eget referat med partier fra turneringens første runder. Turneringen vil netop være færdig, når dette nr. udkommer.

De tre øverst placerede i de to interzoneturneringer spiller sammen med Petrosjan og Spasskij kandidatturnering i 1974 således: kvartfinaler mellem 15. januar og 1. marts, semifinaler mellem 15. april og 1. juni og finale fra 1. september. Får vi en af matcherne i København? -hr.

1., 2. og 3. klasse

Til oprykning kræves i 1. klasse 5½ p., i 2. klasse 5 p. og i 3. klasse 4½ p.

Resultaterne blev:

1. klasse, gr. A (24 deltagere):

1. Åge Frederiksen, Lyngby-Virum	5½	23½
2. Søren Ejrum, 1968, Århus	5½	22
3. John Petersen, Slagelse	5	24
4. Dan Andersen, Frederikssund	5	21,5
5. Johnny Thylin, Rødovre	5	20,5

1. klasse, gr. B (24 deltagere):

1. Thomas Holm, Slagelse	5½	22
2. Preben Wennervald, Birkerød	5½	21
3. Niels Leth-Svendsen, Helsingør	5	25
4. Bent Nielsen, Øbro	5	23,5
5. Peter Loch, Nordre	4½	21

1. klasse, gr. C (24 deltagere):

1. Nick Christensen, Lyngby-Virum	5½	23
2. John Mortensen, Viborg	5½	19,5
3. Svend Jensen, Sundbyerne	5	24,5
4. Leo Petersen, KFUM, Århus	5	23,5
5. Hans Andresen, Outrup	4½	22

1. klasse, gr. D (24 deltagere):

1. B. Kristensen, Tårnet, Ballerup	5½	
2. Johs. Seidelin, Herlev	5	24
3. Einer Auchenberg, 1941, Kbh.	5	22,5
4. Hans Marqvardsen, Lyngby-Virum	5	21
5. A. Gummesen, Rønne	4½	21

1. klasse, gr. E (24 deltagere):

1. Kim Telling, Hellerup	5½	24
2. Georg Jensen, Sundbyerne	5½	22,5
3. Lars P. Hansen, Studenterf.	5	24
4. F. Mikkelsen, Tårnet, Svendb.	5	21,5
5. H. Laurberg, Glostrup	4½	24

1. klasse, gr. F (24 deltagere):

1. Preben Nielsen, Hillerød	5½	24,5
2. John Bisgård, Thisted	5½	20
3. Kåre Kristensen, Øbro	5	24,5
4. Bent Pedersen, Maribo	5	24,5
5. A. Krogh Jensen, Herlev	5	23

1. klasse, gr. G (22 deltagere):

1. Knud Wæde, Vanløse	5½	24
2. P. L.-Larsen, Lyngby-Virum	5½	23,5
3. Svend Brask, Espergærde	5½	23
4. Søren Petersen, Holbæk	5	23
5. Ivan Mikkelsen, Thisted	5	21

2. klasse, gr. A (30 deltagere):

1. Bjarne Jensen, Ubby	5½	
2. Niels Petersen, Søllerød	5	24,5

3. Roman Klos, Øbro	5	23
4. Jan Andersen, AS 04, Kbh.	5	23
5. Pauli Schønberg, Brøndbyv.	5	22
6. Flemming Eriksen, Kolind	5	21,5

2. klasse, gr. B (30 deltagere):

1. Kim Danielsen, Tårnby	6	
2. Poul Bundgård, Alssund	5	25,5
3. Søren Petersen, Rødovre	5	23,5
4. Henry Jensen, Ballerup	5	23
5. Lars Nielsen, Birkerød	5	22
6. Hans Hansen, Bolbro	5	21,5

2. klasse, gr. C (28 deltagere):

1. Erik Nielsen, Ubby	6	
2. Frants Hansen, Brønshøj	5	23
3. Ole Nielsen, Nørresundby	5	21,5
4. Svend Henningsen, Varde	5	21,5
5. Reidar Nielsen, Valby	4½	23
6. B. West Hansen, Nykøbing F.	4½	19,5

2. klasse, gr. D (28 deltagere):

1. E. W. Christensen, Kbh. Skf.	6	
2. Sten Sjøbeck, Amager	5½	24
3. Uffe Dahl, Rødovre	5½	23
4. S. Rosenkilde, N. Zahles Sk. Kbh.	4½	23,5
5. Niels Larsen, Køge	4½	22,5
6. Allan Grandahl, Brøndbyvester	4½	21

2. klasse, gr. E (28 deltagere)

1. Andreas Ziska, Kbh. Skf.	5½	
2. Peter Illemann, Herlev	5	23
3. Erling Mortensen, Øbro	5	20,5
4. Jørgen Klausen, Nykøbing S.	5	19,5
5. Jørgen Mortensen, Gladsaxe	4½	25
6.-7. J. Friisberg, Vejlby-Risskov	4½	23
6.-7. H. Linde, Vesterbro, Kbh.	4½	23

3. klasse, gr. A (26 deltagere):

1. Arno Urban, Hvidovre	6	24
2. Niels Kofoed, Gentofte	6	22,5
3. Peter Rosen, Søllerød	4½	24
5. Freddy Rasmussen, PM	4½	20,5
6. Nina Brandes, Viby	4½	20
7. Torben Bisgård, Gentofte	4½	17

3. klasse, gr. B (26 deltagere):

1. Peter Rank, Rødovre	6	
2. Alex Rasmussen, Kbh. Skf.	5½	
3. Chr. Strachan, Kbh. Skf.	5	22,5
4. Leo Rix, Nordre	5	21
5. Jørgen Nechel, Roskilde	4½	24
6. J. Rasmussen, St. Heddinge	4½	20,5
7. F. Rosenthal, Gentofte	4½	20
8. C. Petersen, N. Zahles Sk., Kbh	4½	19,5

3. klasse, gr. C (26 deltagere):

1. Mogens Jensen, Lyngby-Virum	6½	
2. Michael Nielsen, Dragsholm	5	24,5

3. John Andersen, St. Heddinge	5	23
4. Michael Benzon, Køge	4½	24,5
5. Kristian Kjær, Søllerød	4½	24
6. Hans Peter Hansen, Søllerød	4½	21,5
7. C. Christiansen, Tårnet, Ballerup	4½	20,5
8. Oluf Knudsen, Brøndbyvester	4½	20,5

3. klasse, gr. D (24 deltagere):

1. Henrik Falborg, Sorø	6	
2. Jens Nielsen, Rødovre	5½	
3. Henrik Vestmark, Gentofte	5	
4. Leif Hansen, Ålborg	4½	23,5
5. Verner Schrøder, Kruså	4½	21
6. Carsten Horst, Tåstrup	4½	21
7. E. Johansen, Jernbanen, Kbh.	4½	18

Veteranklassen

Favorit i årets veteranklasse var den firedobbelte danmarksmester Poul Hage, der nu er flyttet til Næstved efter at have boet på Bornholm i mange år. Han var sidst danmarksmester i 1950 og har ikke deltaget i påsketurneringen siden han var med i landsholdsklassen 1957. Ingen af de øvrige gamle kæmper formåede at true Poul Hage og han blev en sikker vinder af klassen.

Der var 12 deltagere i klassen, hvor der blev spillet 5 runder.

1. Poul Hage, Næstved	4	
2. Børge Borgå, Åbenrå	3	13
3. Karl Sønderstrup	3	12½

Dansk Skak Unions styrkeliste

Spilleudvalget har den 17. maj 1973 sat følgende styrkeliste for seniorer:

1. Bent Larsen
2. Svend Hamann
3. Børge Andersen
4. Ole Jakobsen
5. Karl Pedersen
6. Jørn Sloth
7. Åge Ingerslev
8. Bjørn Brinck-Claussen
9. Sejer Holm
10. Jens Enevoldsen
11. Troels Bjerre
12. Steen Fedder
13. Erik Bang
14. Kaj Bjerring
15. Jens Kristiansen
16. Jacob Øst Hansen
17. Jørgen Hvenekilde
18. Jens Kølbæk
19. Mogens Moe
20. Frode Fihl-Jensen
21. Kaj Blom
22. Svend Pedersen, VRS
23. Kaj Rosell
24. Ole Buch
25. Michael Kjærbye
26. Bo Jacobsen
27. Gert Iskov
28. Peter H. Nørby
29. Leif Berg

30. Eric Brøndum
31. Per Auchenberg
32. Eigil Pedersen
33. Vagn Jensen
34. Finn Petersen
35. Allan Jensen
36. Poul Frausing
37. R. Kock Iversen
38. Thorbjørn Rosenlund
39. Peder Madsen
40. Ulrik Rath
41. Bent Sørensen
42. Allan Poulsen
43. Erik Pedersen
44. Niels Chr. Sten
45. Palle Henriksen
46. Jens Otto Pedersen
47. Lars Møller
48. Gunnar Nielsen
49. Kurt Nielsen
50. Niels Granberg
51. Sv. E. Christensen
52. Ivan Sørensen
53. Preben Sørensen
54. Poul E. Hansen
55. Jørgen Jørgensen
56. Ove Søgård
57. Helge Hjort
58. Sigfred From

59. Frode Søby
60. V. Bové Quist
61. Axel Ros
62. Leif Søgård Christensen

Ole Schøller Larsen

Styrkeliste for juniorspillere

1. John Rødgård
Esbjerg Skf.
2. Poul Friis Nielsen,
Esbjerg Skf.
3. Torben Knøchel,
N. Zahles skole
4. Leif Christensen,
Herning
5. Carsten Høi,
Brønshøj SF
6. Jørgen Poulsen,
Nordre
7. Eric Bentzen,
Ålborg Skf.
8. Ole Alkærsg,
Centrum, Esbjerg
9. Torben Larsen,
Veje Skh.
10. Dich Sørensen,
Amager

Ole Balslev

Redaktionen af nr. 8 er sluttet - Stof til nr. 9 skal være redaktøren i hænde senest den 1. august.

DM 1974

Daniel Nielsen, København, har kontaktet skole-direktør Henning Lehm, Odense, som har givet tilladelse til afholdelse af DM 1974 i en af skolerne i Odense. Der er i øvrigt stærke kræfter i gang for at få rigtig skub i skoleskakken på Fyn.

Grau, tidligere Viborg

Nu skoleinspektør i Bredebro, Sønderjylland, meddeler med oplysninger fra undervisningsministeriet, at interessegrupper for børn og unge på ungdomsskolebasis vil blive fortsat uændret. Det er kun for voksne, at forbudet gælder.

Finland deltager i NM 1973

Formanden for finsk skoleskak, Eero Helme, oplyser, at Finland i år deltager i kampen om NM. Fra dansk side har man straks tilbudt Finland at arrangere NM. Vi vender tilbage til sagen.

Lodseddelsalget

Det af LU planlagte lodseddelsalg starter i november eller december i år og kommer til at ligne det sidste. Der skal sælges 50.000 lodsedler à 1 krone med farve-TV, knallerter mm. som præmier.

Skaklejr på Rømø

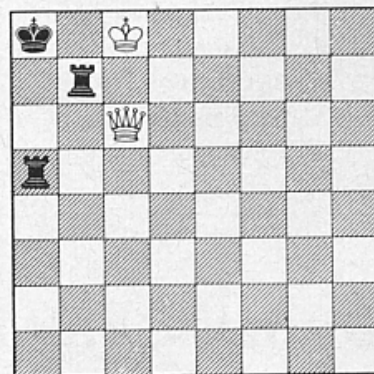
Sønderjysk Skoleskak kan ikke nøjes med Tranumlejr. Med Henrik Johansen, Tinglev, som primus motor er der planlagt en skoleskaklejr i kommende efterårsferie med Jens Chr. Lund som leder. Der er plads til 40 mand + ledere i naturskønne omgivelser mellem hav og klit.

DSS-forening for skoleinspektører?

Efterhånden er så mange skoleinspektører involveret i skoleskakken, at de begynder at kunne danne en forening med formål, der kunne gavne DSS! Vi er i stand til at nævne 6: O. Bundgård, Væggerløse, O. Schade, Nykøbing F., M. P. Boisen, Roskilde, V. Ryttersgård, Middelfart, H. Grau-Hansen, Bredebro og Knud Kristensen, Stubbæk. Der er sikkert flere.

Med den fagtrængsel, der i dag kendetegner folkeskolen, er der grund til dobbelt tak til vore ledende skolefolk, fordi de under alt, hvad der trænger sig på af vigtige og aktuelle sager (færdslære, seksuallære osv.), indser skakkens suveræne betydning for den opvoksende ungdom.

Præmieopgave Der er fejl i skakbøgerne

Dette slutspil bliver i bogen »*Shutspil*« af Reinhold Auton bedømt vundet for hvid, sort er i træk. Bogen siger: 1. —, T5a7 2. Dd5! eller 1. —, Tab5 2. Da6†, og hvid vinder.

Sort kan imidlertid fremtvinge remis i 3 træk. 2 skakbøger i præmie.

Løsning på opgaven i nr. 5

»Man tager...« 1. Tdxd5, exd5 2. Te8!! Den sorte dronning er overbelastet, der truer bl.a. 3. Dc3†, for efter 3. —, Dxc3 følger 4. Txf8† med mat!

Interesserede henvises til *Skakbladet*, 1969 nr. 4, partiet Eigil Pedersen - Ekebjerg med EPs interessante noter.

2 skakpræmier er sendt til: *Eske Mikkelsen, Malling, og Jørgen Chr. Ries, Haderslev.*

BB

DANSK
SKAK
UNIONS
EMBLEM
I SØLV

m/nål, knap eller
brochenål kr. 10,-

Skakbladets Ekspedition
Akademihaven, 4180 Sorø

Min samvittighed

byder mig at berette følgende:

I mit parti mod *Hans Jørgensen*, Køge, i veteranklassen nu i påsken nedskrev min modstander som sit hemmelige træk 41. Td3, der øjeblikkeligt taber. Jeg forstod, at det var en skrivefejl, hvad min modstander da også straks gjorde opmærksom på. Det tilsigtede 41. Te3 havde holdt stillingen en stund, men med en bonde mere havde jeg nok vundet slutspillet, og det var min ærlige modstander den første til at påpege.

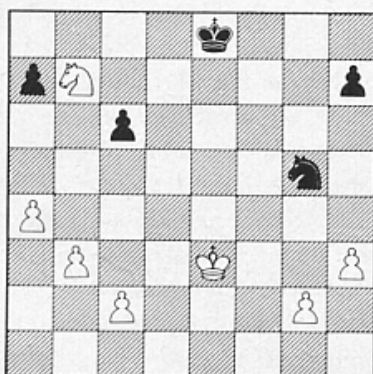
Jeg havde gerne eftergivet ham den lille fingerfejl, men der var flere veteraner mellem tilskuerne, og da min »ædelmodighed« måske kunne komme til at influere på placeringen, fandt jeg det rigtigst at lade turneringslederen afgøre sagen. Og det blev til, at Td3 skulle stå ved magt. Hans Jørgensen var fuldstændigt indforstået og var også ved afskeden helt ok. Jeg derimod følte mig en smule beskæmmet.

Spørgsmålet er nu: Juridisk var jeg på den rigtige side, men falder der ikke ved min tilkaldelse af turneringslederen en lille skygge på min sportsmandsære?

Sådan noget har jeg aldrig været ude for før. En lille trøst er det, at jeg nok havde vundet alligevel. Men hvad nu, hvis *han* havde stået til gevinst?

E. Verner Nielsen,
Kampklubben, Kbh.

Et håbløst slutspil

Hvad er meningen med at vise dette slutspil, spørger læseren, sort har jo to bønder mindre og kan da roligt opgive? Nå, men man kan måske alligevel lære noget, så lad os nu bare se lidt på det.

Vi er i øvrigt kommet ind i stillingen efter hvids 34. træk, hvor han slog den sorte bonde på b7. Partiet fortsatte nu således:

34. —, Se6 35. Sd6†, Kd7 36. Se4, Sf8 37.

g4, Ke6 38. Kd4. Hvid spiller meget omhyggeligt og tillader ikke sort at få kongen til e5. 38. —, Sd7 39. Sg5†, Kf6 40. Se4†. Sort er øjensynlig en lumsk spiller, for efter 40. Sxh7†, Kg6 går den hvide springer jo tabt. 40. —, Kg6 41. h4, h6 42. b4, Sb6 43. a5, Sd5. Sort forsvarer sig energisk, men stillingen er jo håbløs, og hvis hvid nu spiller 44. b5! eller Kc5 vinder han let, men hvid er åbenbart en meget forsigtig spiller. 44. c3, Sf4 45. Ke5, Sg2 46. h5†, Kg7 47. Ke6. Hvid vil åbenbart forsøge at spærre sorts konge inde, før han begynder at tage de sorte bønder. 47. —, Se3 48. Sf6, a6. Sort har forsvaret sig godt, og det er ikke helt nemt for hvid at komme videre.

49. Ke7, Sd1 50. Se8†, Kg8. Hvis sort går til h7 med kongen, spiller hvid Kf7 efterfulgt af Sf6†. Sort må så ind i hjørnet med kongen, og efter at hvid så med Kg6 samt Kxh6 har vundet h-bonden, opstår der mattusler mod den sorte konge ved hjælp af g-bonden, der truer med at sætte mat ved at gå frem til g7. Alt dette må hvid have set da han i det 47. træk spillede Ke6 i stedet for Kd6, så han er øjensynlig en spiller, der foretrækker at spille på mat fremfor at slå nogle »tilfældige« bønder. 51. Sf6†, Kg7 52. Se4, Se3 53. Sf6, Sd1. Sort vil naturligvis gerne have remis, og er klar til at kræve det, hvis den samme stilling fremkommer 3 gange.

54. c4, Se3 55. Se8†. Hvid prøver den samme »fidus« en gang til, det kunne jo være at sort har glemt, hvorledes han skal forsvare sig. Hvid har åbenbart ikke så høje tanker om sorts spil! Læseren er vel nu ved at tabe tålmodigheden og vil gerne vide, hvem de to spillere er, men De må vente lidt endnu... 55. —, Kg8 56. Sf6†, Kg7 57. c5, Sc2 58. Se8†, Kg8 59. Sf6†, Kg7 60. b5! Endelig tager hvid sig sammen. 60. —, cxb5 61. c6, Sd4 62. Se8†, Kg8. En gang til! 63. Sf6†, Kg7 64. c7, Sc6† 65. Kd7, Sa7 66. Sd5. Det nemmeste, da b-bonden hermed stoppes. 66. —, Kf7 67. Sb4, Kf6 68. Sxa6, Kg5 69. c8(D), Sxc8 70. Kxc8, Kxg4 71. Sb4. Sort burde naturligvis opgive nu, men han vil åbenbart sættes mat. 71. —, Kxh5 72. a6, Kg4 73. a7, h5 74. a8(D), h4 75. Dd5, h3 76. Dxb5, h2 77. Dd5, Kg3 78. Kd7, Kf2 79. Dh1! Hvid kender teknikken! 79. —, Kg3 80. Ke6, Kh3 81. Df3†, Kh4 82. Kf5, h1(D) 83. Dg4† og mat!

Det kan nu afsløres, at vi her har set et eksempel på et skakparti spillet af en datamaskine, nemlig CDC 6400 på Århus Universitet, der »førte« de hvide brikker, og undertegnede, der forgæves forsøgte at holde remis med de sorte brikker.

Hvis De vil høre hele historien, samt hvem »undertegnede« er, bedes De blade om på næste side.

Forhistorien

I efteråret 1971 optog Danmarks Radio to udsendelser på Århus Universitet om datamaskinen CDC 6400 i rollen som skakspiller, og da det er denne datamaskine, der spiller hovedrollen i denne lille historie, må vi hellere præsentere den rigtigt: CDC (Control Data Corporation) 6400 er en ret stor og hurtig datamaskine der findes på Århus Universitets regnecener, hvor den primært anvendes til forsknings- og undervisningsformål. Normalt har man på sådanne datamaskiner også nogle demonstrationsprogrammer, der f.eks. kan spille »Nim« (et spil med tændstikker), kan spille »20 spørgsmål til professoren«, kan »fløjte« et par julesange (!) eller som i vort tilfælde, kan spille skak.

Man spiller ved hjælp af maskinens dataskærm, en slags fjernsynsskærm, hvorpå maskinen viser et skakbræt med brikkerne stillet op i begyndelsesstillingen. Ved hjælp af en skrivemaskine, der elektronisk er i forbindelse med selve datamaskinen, kan man da udføre sine træk på denne dataskærm. Maskinen udfører sine træk direkte på dataskærmen, og hele partiet bliver automatisk skrevet op til højre for skakbrættet.

Vi kan ikke i denne artikel nå at komme ind på, hvorledes man får en datamaskine til at spille skak, men må nøjes med at oplyse, at skakprogrammet til CDC 6400 er udviklet i USA af David Slate og Larry Atkin på universitetet i Illinois. Jeg har ikke kunnet finde nogle af disse herrer på den amerikanske ratingliste, så særligt stærke skakspillere er de næppe, men de er nok nærmere skrappe til spilteori og til at programmere, og måske har de også konsulteret nogle stærkere skakspillere, men det melder historien altså ingenting om.

Det var i øvrigt første gang jeg spillede med en verdensmester, nemlig med verdensmesteren for skakspillende datamaskiner 1971, CDC 6400! Månedens før havde CDC 6400 i Chicago i en treunderschweizerturnering mod 7 andre maskiner vundet overlegent med 3 gevinster. Turneringen blev ledet af den internationale mester David Levy, der efter turneringen satsede et stort beløb på, at ingen datamaskine vil kunne slå ham i skak inden 1978. Vi får se!

Inden vi ser starten af partiet, skal det nævnes, at jeg selv, foruden at skrive partiet op og selv, foruden at skrive partiet op og tale ind i en mikrofon (radioudsendelsen), havde lovet at trække med det samme, så at man på den måde skulle kunne give maskinen visse chancer. Maskinen brugte i gennemsnit ca. 2 minutter pr. træk. På trods af disse spillebetingelser kunne jeg nemt have vundet partiet - allerede efter det 10. træk, se nedenfor - og det var derfor sådant set

et held, at jeg mere eller mindre frivilligt lavede nogle svage træk, så at der alligevel blev et parti ud af det. Her er partiet:

5361

Wienerparti

Hvid: CDC 6400 Sort: *Undertegnede*

1. e4, e5 2. Lc4, Sf6 3. Sc3, Lb4. Normalt er her 3. —, Sxe4. 4. Sge2, 0-0 5. d4, Sxe4 6. dxe5, Dh4. Sådan spiller man, når man er ude på et vinde hurtigt over en datamaskine. 7. Dd4. Et overraskende træk, men hvid har næppe bedre. 7. —, Sc6 8. Lxf7†?? men dette træk er helt uforståeligt. Hvid skulle prøve med 8. De3, hvorefter sort med 8. —, Sxf2 eller —, Sxc3 kan vinde en bonde med god stilling, men så har hvid da ikke tabt en officer. 8. —, Txf7 9. De3, Sxf2 10. 0-0! Megæt smart i den håbløse stilling, hvor sort nu kunne afgøre partiet til sin fordel med 10: —, Sg4!, men af uforklarlige grunde spiller... 10. —, Lc5?? 11. Dxc5, Sg4 12. Lf4! Efter 12. —, Txf4 13. Txf4, Dxh2† har hvid flugtfeltet f1 til kongen. Godt spillet af maskinen. Nu rabler det helt for sort... 12. —, Scxe5?? 13. Lxe5, d6 14. Dc4! Igen godt spillet, idet springeren på g4 nu er bundet, og derfor ikke kan slå på e5 som planlagt. 14. —, Dh5 15. Dxf7†, Dxf7 16. Txf7, Kxf7 17. Tf1†, Kg8 18. Lf4? Her kunne hvid afgøre partiet til sin fordel med 18. Sd5! der truer med såvel 19. Se7† samt 19. Sxc7. 18. —, Le6 19. h3, Sf6 20. Lg5. Maskinen spiller klogt på afbytning. 20. —, Sd7 21. b3, c6 22. Sd4, Te8 23. Te1, Se5 24. Se4, Sf7 25. Sxd6! Sxd6 26. Txe6, Txe6 27. Sxe6, Sb5.

Hvid har afviklet udmærket, og den ene bonde sort havde for officeren er blevet taget fra ham. Men sort spiller videre, da han gerne vil se, hvorledes maskinen kommer videre. Som vi skal se, lykkes det faktisk for sort at få hvid til at gå i en fælde, der giver sort den ene officer tilbage, men da sort herved taber to bønder havner han alligevel i »et håbløst slutspil«.

28. Kf2, Sc3 29. a4. Uforsigtigt spillet, idet sort nu p.g.a. truslen —, Se4† vinder officeren tilbage. Men da det er en 4-5 træks kombination er det jo muligt, at datamaskinen ikke var programmeret til at se så langt frem - en af maskinernes klare begrænsninger-. 29. —, Kf7 30. Sd8†, Ke8 31. Lh4, g5 32. Lxg5, Se4† 33. Ke3, Sxg5 34. Sxb7 og nu er vi fremme ved den stilling vi begyndte med, så man kan evt. begynde forfra...

Datamaskinen vandt altså over en international mester! Men for at vise, at træerne ikke vokser ind i himlen, viser vi partiet, som den anden dag blev spillet mellem pigemesteren fra Nr. Sne-de og CDC 6400, hvor maskinen virkelig fik sin sag for:

Fortsættes side 174

Las Palmas 73

Mange remiser - Andersson $\frac{1}{2}$ p. fra førstepladsen
- ungareren Ribli stormester

Af BENT LARSEN

Trods flere forhindringer blev årets Las Palmas-turnering meget stærkt besat. Det første uheld var Euwes beslutning om at arrangere matchen mod Sovjet i Groningen i maj, hvor folkene på Gran Canaria havde tænkt sig at afholde deres turnering. Nå, man flyttede den så til april - og må have ærgret sig en del, da Groningen-matchen blev udsat på ubestemt tid. Et andet uheld var, at jugoslaverne lagde to store turneringer i april. Men at dømme efter telefonopringningerne

derne defra var det værste, at jeg sendte afbud. Når jeg ser på turneringstabellen får jeg også det indtryk, at turneringen var blevet interessantere, hvis Portisch og jeg havde været med - hvis kun én af os havde været med, var der ikke blevet spænding om førstepladsen! Ganske vist er Gran Canaria for mange først og fremmest et feriested, men derfor behøver man ikke at få en remisprocent på 62,5. Fire gevinster var nok til en førsteplads, et sølle halvt point over stormesternormen:

Las Palmas 1973

1. - 20. april

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	pts.	
Leonid Tigran Vlastimil ULF OSCAR	1. IGM Stein, Sovjetunionen	-	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	9 $\frac{1}{2}$	
	2. IGM Petrosjan, Sovjetunionen	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1	9 $\frac{1}{2}$	
	3. IGM Hort, Tjekkoslaviet	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	9	
	4. IGM Andersson, Sverige	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	1	9	
	5. IGM Panno, Argentina	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	1	9	
	6. IM Ribli, Ungarn	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	1	9	
	7. Calvo, Spanien	$\frac{1}{2}$	0	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	-	1	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	8 $\frac{1}{2}$	
	8. IGM Kavalek, USA	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	-	-	$\frac{1}{2}$	1	1	1	1	$\frac{1}{2}$	1	8 $\frac{1}{2}$
	9. IGM Gheorghiu, Rumænien	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	1	-	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	8
BRJUG KLAUS	10. IM Diez del Corral, Spanien	0	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	-	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	7 $\frac{1}{2}$
	11. IGM Darga, Vesttyskland	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1	7
	12. IGM Ljubojevic, Jugoslavien	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	0	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	-	1	$\frac{1}{2}$	1	1	7
Anthony	13. IM Saidy, USA	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	0	0	$\frac{1}{2}$	0	-	$\frac{1}{2}$	1	1	6 $\frac{1}{2}$
Werner	14. IM Hug Schweiz	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	0	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	6
Hans	15. IM Ree, Holland	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	0	0	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	5
Bernard	16. Huguët, Frankrig	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	-	1

Altså russisk dobbeltsejr, men ikke noget at være stolt af. Navnlige har Petrosjan udvist stor dovenskab. Han skrev for nylig om, at jeg tager for store risici, det kan man ikke sige om den fredelige armenier. Han vandt ikke et eneste parti mod en stormester, og mange af de 11 remiser ser meget fredelige ud, fem varede ikke 20 træk, to nåede ikke en gang op på den halve snes. I sidste runde, da det gjaldt førstepladsen, præsterede han, medens Stein spillede energisk på gevinst mod Darga, følgende fejlfrie parti:

5362

Engelsk

Hvid: Petrosjan Sort: Kavalek

1. c4, g6 2. Sc3, Lg7 3. Sf3, c5 4. g3, Sc6 5. Lg2, e6 6. d3, Sge7 7. 0-0, d5 8. Lg5. Remis!

Steins indsats kan man bedre forstå, efter 7. runde lå han aldrig dårligere end en delt førsteplads. Så sent som efter 12. runde var Andersson med helt fremme, men i den følgende runde måtte han nøjes med remis mod Hug, som han for tiden umuligt kan vinde over. Den schweiziske

juniorverdensmester snød svenskeren noget så læsterligt i en håbløs stilling i Skopje sidste år, og siden da kommer styrkeforskellen ikke til udtryk i deres indbyrdes partier. Ulfs placering må kaldes tilfredsstillende, men hvorfor skulle han mod Saidy spille en anerkendt dårlig variant? Ulf tror vist for meget på sin slutspilleteknik, og varianten giver dronningafbytning... En anden ung spiller, ungarenen Ribli, kan ikke bebrejdes sine mange remisser, han vil naturligvis gerne være stormester, og det bliver han nu, han havde nemlig et stormesterresultat i forvejen, fra turneringen på Cuba sidste år.

Spanierne havde så småt håbet på et stormesterresultat til Corral, men han startede elendigt. I stedet spillede Calvo, der nu er bosat på Gran Canaria, virkelig godt, hans talent har været kendt i mange år, nu bliver han muligvis international mester, resultatet manglede i hvert fald kun et halvt point i at være et stormesterresultat. - Ljubojevic startede godt, men mistede humøret efter et nederlag til Calvo. Hugs høje remisprocent er svær at forstå, den tidligere friske angrebsspiller synes nu at studere kunsten at undgå at tabe. Franskmanden Hugué, der bor i Las Palmas, blev efterhånden helt mør. Der skal en stærk moral til at spille godt, når man i en hel masse partier kun har fået en enkelt remis.

Det lader til at have været stor tilskuereinteresse, og i anledning af en episode, hvor et par spillere under en spadseretur i parken følte sig generet af ungdommelige autografjægere, har redaktøren af turneringsbulletinen en bemærkning om, at når man gør så meget for skak blandt de helt unge, må man tage den slags små ubehageligheder med, uden sure miner. Sidste år syntes jeg netop, det var mærkeligt, at der ikke var mange flere af de mange skoleskakk børn på øen blandt tilskuerne - efter turneringen var der jo masse-simultan mod over 3000! Man skal ikke afholde på steder, der er så fine, at publikum skræmmes bort. Jeg hørte sidste år, at man netop havde fortrukket Hotel Santa Catalina, fordi der er direkte adgang fra en park. Man havde forkastet en sal i et andet hotel, hvor tilskuerne skulle gennem vestibulen, hvor der muligvis om aftenen var slipsetvang!

Det var synd og skam med den høje remisprocent. Men traditionen, en årlig international turnering af høj klasse i Las Palmas, er nu solidt grundlagt. Denne turnering har en meget større lokal skakinteresse som grundlag end Mallorca-turneringen.

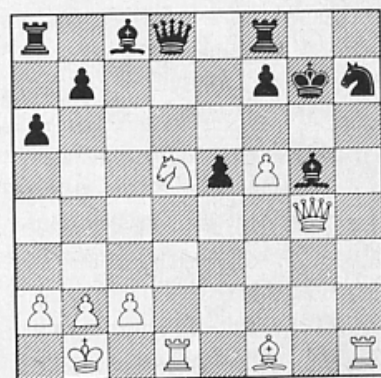
5363

Siciliansk

Hvid: Calvo Sort: Kavalek

1. e4, c5 2. Sf3, d6 3. d4, cxd4 4. Sxd4, Sf6

5. Sc3, a6 6. Lg5, e6 7. f4, Dc7 8. De2?! Alt kan spilles. Muligvis er dette en slags fælde, for Kavalek spiller nu på en måde, der har givet ham mange gode stillinger, når den hvide dronning stod på f3 - bl.a. fordi Se5 sker med tempo-gevinst- men med dronningen på e2 er systemet tvivlsomt. Dette var egentlig kendt allerede, men hvem kan studere alle mesterpartier? Et sydamerikansk parti har nok undgået Kavaleks opmærksomhed. 8. —, Sbd7 9. 0-0-0, Le7 10. g4, h6 11. Lh4, g5?! 12. fxc5, Sh7 13. Sf5!! Den slags ofre spilles der for tiden mange af i siciliansk! Hvis sort fik lov at stille sig op med 0-0-0 og stærk springer på e5, havde hvid ikke meget at skulle have sagt. 13. —, exf5 14. Sd5, Dd8. I Rodriguez-Quinteros, Sao Paulo 1972, fulgte: 14. —, Da5 15. exf5, Se5 16. Sxe7, Kxe7 17. Le1! Dxa2 18. Lc3, Td8 19. b3, Sg5 20. Td5, a5 21. Txe5† og hvid vandt. Det er naturligvis ikke udelukket, at forstærkninger af det sorte forsvar vil blive fundet en dag, men vanskelig er stillingen i hvert fald. 15. exf5, Se5 16. Lg3! Lxg5† 17. Kb1, 0-0. Eller 17. —, Lf6 18. Sxf6†, Dxf6 19. Txd6! Eller 17. —, Sf6 18. Lxe5, dxe5 19. Dxe5†, Kf8 20. h4. 18. h4, Lf6. Calvo angiver 18. —, Le7 som noget bedre, men jeg ser intet godt forsvar mod 19. De3!, f.eks. 19. —, Kg7 20. Sb6 med stor fordel. 19. g5! hxg5 20. hxg5, Lxg5. Eller 20. —, Sxg5 21. Sxf6†, Dxf6 22. Txd6! 21. Lxe5, dxe5 22. Dg4! Kg7.

23. f6†! Kg8. Eller 23. —, Dxf6 24. Txh7†! 24. De4, opgivet.

Man mærkede ikke meget til, at hvid manglede en officer. Et fint angreb, selv om Calvo nok havde springerofret med hjemmefra. Han brugte kun 72 minutter til hele partiet. - Han må i øvrigt have tjent godt med Elo-points. Hans forventede score var 4 points!

5364

Benko-gambit

Hvid: Hort Sort: Calvo

1. d4, Sf6 2. c4, c5 3. d5, b5!? 4. cxb5, a6 5. bxa6, Lxa6. Lad mig lige forklare, hvorfor

jeg kalder denne åbning Benko. Det er praktisk at have forskellige navne til forskellige ideer, den oprindelige Volga-gambit er 4. —, e6, medens Benko har populariseret 4. —, a6. Hvis man vil dele op på denne måde, kommer man måske i tvivl, når hvid spiller andet end 4. cxb5 (a4, Dc2, Sc3, f3, Sd2 etc.), og på grænsen kommer varianten 4. cxb5, a6 5. e3, e6!? til at stå. 5. e3 bliver jo anbefalet en gang imellem, Kortjnoj slog Calvo i Mallorca 72 med en meget original opstilling: 5. e3, d6 6. Sc3, g6 7. a4!? Lg7 8. Db3!? axb5 9. Lxb5†, Ld7 10. Ta3!? 0-0 11. Sge2, men det er nok ikke det sidste ord. - Hvis Sort i vort parti havde spillet 5. —, e6!?, ville jeg have skrevet Volga. At ofre b-bonden uden at spille e6 er oprindeligt en ide af Opocensky, men trækfølgen 3. —, b5 og 4. —, a6 er Benkos. 6. Sc3, d6 7. Sf3, g6 8. g3!? Her kan man sige til Hort at ifølge teorien er 8. Sd2 fulgt af e4 bedre - og så kan han i Alekhin-stil svare: teorien, det er mig! Resultaterne med g3 har ikke været strålende for hvid, men Hort er ligeglad. Partier, hvor hvid har spillet dårligt, beviser selvfølgelig ikke noget. 8. —, Lg7 9. Lg2, 0-0 10. 0-0, Sbd7 11. Dc2(!) Dc7. Et svært valg, til c7, b6 eller a5? Jeg er stemt for Db6, bl.a. p.gr.a. muligheden Se8-c7. 12. Td1! Tfb8. Muligvis galt, bl.a. fordi Sd4-c6 optræder i nogle varianter. 13. h3, Sb6 14. e4, Sfd7 15. Tb1! Hvids spil er meget nøjagtigt og kan måske opmuntre én og anden til at modtage gambitten, selv om Hamann har skrevet, at man bør lade være. I Berglund og Åkvists lille bog om denne åbning anbefales faktisk en lignende opstilling, men uden partieksempler. Det er svært at se, hvad sort nu skal gøre, 15. —, c4 besvares med 16. Sd4!, hvilket er én af ideerne med Td1. 15. —, Sc4 16. b3, Sce5 17. Sxe5, Lxe5 18. Ld2, Ld4 19. Le1, Da7 20. a4, Se5 21. Lf1!? Feltet b5! 21. —, Sf3† 22. Kg2, Lxf1† 23. Kxf1, Dd7 24. Kg2, Sg5. Det er sin egen sag at indstille sig på at spille på remis med bonde mindre efter 24. —, Sxe1† 25. Txe1, Lxc3 26. Dxc3, Tb4, men det mislykkes ofte for hvid at vinde den slags stillinger. Calvos angrebsforsøg fører ikke til noget. 25. g4, h5 26. De2, hxg4 27. hxg4, e5 28. Ld2, f6 29. f3, Lxc3 30. Lxc3, f5 31. Ld2, f4 32. Th1, Kf7 33. Dc4, Th8 34. a5. Merbonden melder sig til tjeneste. 34. —, Th7 35. Txx7†, Sxx7 36. Th1, Sf6 37. Kf2, g5 38. Ke2, Kg6 39. Kd1, Dg7 40. Db5, Th8 41. Txx8, Dxx8 42. a6, Dh1† 43. Kc2, c4 44. Dxc4, Da1 45. Da4, opgivet. Hvid kan altså også vinde i denne åbning!

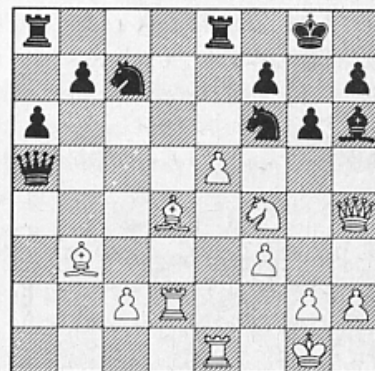
5365

Jugoslavisk

Hvid: Andersson Sort: Ree

1. Sf3, g6 2. e4, d6 3. d4, Sf6 4. Sc3, Lg7 5.

Le2, 0-0 6. 0-0, Lg4 7. Le3, Sc6 8. Dd2, Te8. Formodentlig bedre 8. —, e5. 9. Tad1, Lxf3 10. Lxf3, e5 11. dxe5. Ikke 11. d5, Sd4! med godt spil, hvilket var ideen bag 8. —, Te8. - Formodentlig burde sort nu slå tilbage med bonden. 11. —, Sxe5?! 12. Le2, a6 13. Lg5, Sc6? Bedre 13. —, Sed7, men Hvid står noget bedre. 14. f3, Dd7 15. Tfe1, Sa7?! 16. Lc4, Dc6 17. Lb3, Dc5† 18. Le3, Da5. Planen var formodentlig 18. —, Lh6!?, men 19. Lxc5, Lxd2 20. Txd2, dxc5 21. e5 giver hvid stor fordel. 19. Df2, Sb5 20. Se2, c5?! 21. a4. Enklere 21. c4, men Lb3 skal altså beholde sin angrebsdiagonal. 21. —, c4 22. Lxc4, Dxa4 23. Lb3, Db4 24. Sf4! Truer 25. Sd3, Da5 26. Lb6. 24. —, Sc7 25. Td4, Da5 26. Txd6, De5 27. Td2. Hvid kunne holde bonden med 27. Tb6, men spiller på angreb, trods begyndende tidnød. 27. —, Dxb2 28. Ld4, Da3 29. e5, Lh6. 29. —, Sd7 30. e6 koster materiale. 30. Dh4, Da5.

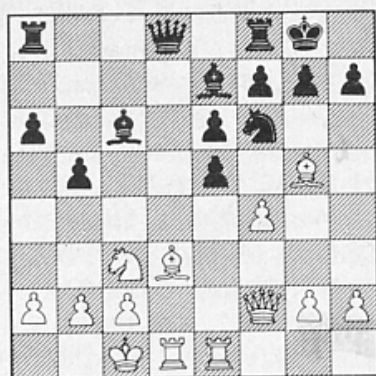
Ulf var som sagt i tidnød, og her kikser han den hurtigste og letteste gevinst: 31. Lxf7†, f.eks. 31. —, Kh8 32. Dxf6†, Lg7 33. Sxxg6†! 31. Dxf6(?) Se6 32. Lxe6. Men fælden 32. Le3? Lg5! ser han. 32. —, Txe6 33. Sxe6, Dxd2 34. Lf2, fxe6 35. Dxe6†, Kh8 36. Df7! Lg7 37. e6, Ld4 38. Lxd4†, Dxd4† 39. Kf1, Dg7 40. Dd7! Df8 og sort opgav, der kan følge 41. e7, De8 42. Dxb7 fulgt af DxxT.

5366

Siciliansk

Hvid: Calvo Sort: Gheorghiu

1. e4, c5 2. Sf3, d6 3. d4, cxd4 4. Sxd4, Sf6 5. Sc3, Sc6 6. Lg5, e6 7. Dd2, a6 8. 0-0-0, Ld7 9. f4, b5 10. Sxc6. Det almindeligste er 10. Lxf6. 10. —, Lxc6 11. Ld3, Le7 12. The1. Ifølge Boleslavskijs bog er 12. e5 godt, f.eks. 12. —, dxe5 13. fxe5, Sd5 14. Se4, 0-0 15. Thf1 med truslen Sf6†. Teksttrækket nævnes ikke, det er nok en nyhed. Det indeholder nogle fiduser, som sort nok burde undgå med 12. —, h6!? 12. —, 0-0? 13. e5, dxe5 14. Df2!

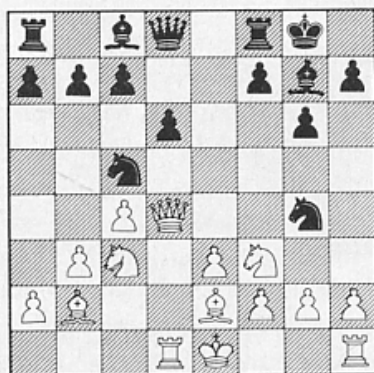
14. —, Sd5?! Allerede desperat? Naturligt ser 14. —, e4 ud, men hvid kan uden alt for stor risiko vinde en bonde med 15. Lxb5. 14. —, Dc7 burde spilles, men besvares stærkt med 15. Dh4! 15. Lxh7†, Kxh7 16. Txd5, Lxg5(?) Ellers får hvid en god stilling med en bonde i overvægt. 17. Txd8, Lxf4† 18. Td2, Tad8 19. Te3, Kg8 20. Kd1, Txd2† 21. Kxd2, b4 22. Sd1, Ld5 23. g3, Lh6 24. Ke1, e4 25. c4, La8 26. Te2, f5 27. Db6, Kf7 28. c5, g5 29. c6, Lg7 30. c7, Le5 31. Tc2, opgivet.

5367

Larsen-åbning

Hvid: *Ljubojevic* Sort: *Stein*

1. b3, e5 2. Lb2, d6 3. e3, Sf6 4. c4, g6. Stein vil ikke gendrive hvids åbning, han vil bare have lov at hygge sig med sin kære kongeinder. 5. d4, Lg7 6. Sc3, exd4 7. Dxd4, 0-0 8. Sf3, Sbd7 9. Le2, Sc5 10. Td1?! Med hensigten 10. —, Sfe4? 11. Dxc7†! Kxc7 12. Sxe4† og Sxc5. Snedigt. Men modstanderens snedigheder glemmer jugoslaven helt at tage hensyn til. 10. —, Sg4!?

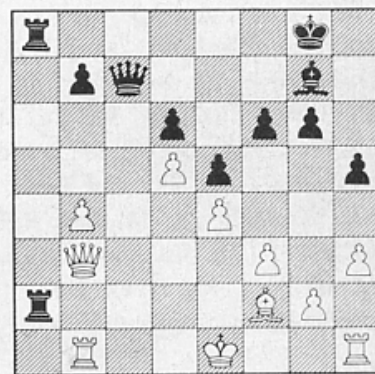
11. Dd2? Sxf2! Det var det! 12. Kxf2, Lxc3 er håbløst for hvid. 12. 0-0, Sxd1 13. Lxd1, Lg4 14. h3, Lxf3 15. Lxf3, a5 16. Sd5, c6 17. Lxg7, Kxg7 18. Dd4†, f6 19. Sf4, De7 20. Kh1, Tfe8 21. Dd2, Dxe3 22. Dxd6, De5 23. Dd2, Tad8 24. Dxa5, Se4 25. Se6†, Dxe6. Hvid opgav.

5368

Kongeindisk

Hvid: *Gheorghiu* Sort: *Diez del Corral*

1. c4, Sf6 2. Sc3, g6 3. e4, d6 4. d4, Lg7 5. Sf3. Lidt overraskende, den rumænske stormester er specialist i Sämisch-varianten 5. f3. 5. —, 0-0 6. Le2, e5 7. Le2. Denne variant blev moderne for nogle år siden, for at undgå 7. 0-0, Sc6. Nu er 7. —, Sc6 8. d5, Se7 9. Sd2 nemlig bekvemt for hvid. Men sort har et godt træk, som spanieren da også vælger, og partiet bliver derved en slags demonstration af en god metode for sort mod en ofte anvendt spillemåde. I vore dage er bøgerne ofte forældede, når de udkommer, og teoristudium bliver et spørgsmål om at se på partier fra de seneste turneringer. 7. —, De7! 8. d5, Sg4 9. Lg5, f6 10. Lh4, h5 11. Sd2, a5 12. h3. Da der foreløbig ikke truede noget, kan man muligvis lede efter forstærkninger her, f.eks. 12. a3. 12. —, Sh6 13. f3. 13. g4, hxg4 14. hxg4, Sf7 lover ikke hvid noget på K-fløjen, sort får godt spil med Lh6, Kg7 osv. 13. —, Sa6 14. a3, Ld7 15. Tb1, Sc5 16. b4, axb4 17. axb4, Sa4. I mange moderne varianter af kongeindisk er det vigtigt, at sort har denne mulighed, når springeren bliver forjaget fra c5. I tyverne spillede man a5 og b6, og når så hesten måtte gå, satte man den ned på b7. Den taktik holder næppe remis i vore dage. 18. Sxa4, Txa4 19. Lf2, Sf7 20. c5, Tfa8 21. Sc4, Ta2. Alt dette har Corral spillet før! Nemlig ved olympiaden i Skopje, hvor Ivkov nu gav remis, motiveret med trækgentagelsen 22. Tb2, Ta1 23. Tb1, T1a2. Men Gheorghiu vil vinde, hvilket egentlig ikke er særlig fornuftigt i denne stilling. Corral angiver varianten 22. Sa5? La4 23. Dc1, Lh6 24. Dc4, Tc2 25. Dd3, dxc5! Vi ser her den sorte kongeløber komme stærkt i spil via h6, hvilket netop er karakteristisk for mange varianter med manøvren Lg5-h4. 22. cxd6? Sxd6 23. Sxd6, cxd6 24. Lc4. Eller 24. 0-0, Lh6 med klar fordel for sort. 24. —, La4 25. Lb3, Lxb3 26. Dxb3, Dc7!

Sorts herredømme over de to åbne linier er nu fuldstændig afgørende. Den »dårlige« løber på

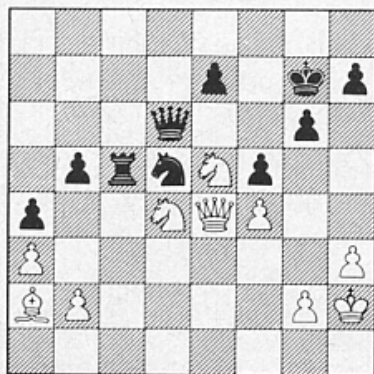
g7 kommer til at samarbejde glimrende med de tunge officerer. 27. 0-0, T8a3 28. Dd1, Lh6 29. b5, Dc4 30. b6, Td3 31. Tb4. De sorte officerer opfører sig på hvids territorium, som om de var hjemme. 31. De1, Ld2 så heller ikke godt ud for hvid. 31. —, Da6 32. Db1, Tdd2 33. Db3, Dxf1†! Den slags ser altid pænt ud. 34. Kxf1, Txf2† 35. Kg1, Tgx2† 36. Kh1, Tgc2. Hvid opgav.

5369

Alekhins forsvar

Hvid: Kavalek Sort: Ljubojevic

1. e4, Sf6 2. e5, Sd5 3. d4, d6 4. Sf3, g6 5. Lc4, c6. De fleste foretrækker vist 5. —, Sb6, som Fischer da også spillede mod Spasskij. 6. 0-0, Lg7 7. exd6. Hvid forsøger ikke at holde e5, men satser på et frit officersspil. Karpov og Smyslov har anvendt denne metode med fine resultater. 7. —, Dxd6 8. h3, 0-0 9. Sbd2, Sd7 10. Lb3, Dc7 11. Te1, S7f6 12. Sc4, a5 13. a3, a4 14. La2, b5 15. Sce5, c5 16. dxc5, Dxc5 17. Dd4, Dd6?! Ulf ville helt bestemt have byttet dronninger! 17. —, Dxd4 18. Sxd4, La6 forekommer mig tilfredsstillende, men sådan noget spiller Ljubojevic helst ikke. 18. Dh4, Lf5 19. Lh6, Lxc2?! 20. Lxg7, Kxg7 21. Sd4, Tac8 22. Tac1, Le4?! Indeholder en mindre fejlregning, men hvid stod i alle tilfælde i overkanten. 23. Txc8, Txc8 24. Txe4, Tc1† 25. Kh2, Sxe4 26. Dxe4, Tc5 27. f4, f5.

Nu var planen 28. Df3, Sxf4 med gevinstchancer for sort, men... 28. Sxf5†! gxf5 29. Dxf5, Sf6? 28. —, e6! 29. Df7†, Kh8 er ikke rart, men en klar gevinst for hvid ses ikke. 30. Dg5†, Kf8 31. Sd7†! Løberen, som sorts 29. træk lukkede op for, gør sig stærkt gældende: 31. —, Sxd7 32. Dg8† mat. Hvid har nu klar gevinststilling. 31. —, Dxd7 32. Dxc5, Dd2 33. De5, Df2 34. Le6, h6 35. Db8†, Kg7 36. Dc7! Kf8 37. Dd8†, Se8 38. Db8, Dd2 39. Lg4, Dd6 40. Dxd6, Sxd6 41. Le2, Kg7 42. g4, Kf6 43. Kg3, e5 44. Kf3, Ke6 45. h4, Kd5 46. fxe5, Kxe5 47.

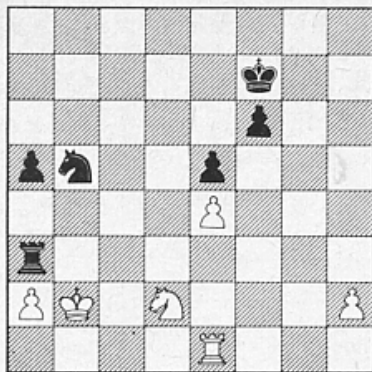
Ke3, Kd5 48. Ld3, Kc5 49. g5, hxg5 50. hxg5, b4 51. g6, Se8 52. Lc2, bxa3 53. bxa3, Kb5 54. Kd4, Sg7 55. Ke5, Se8 56. Ke6, sort opgav. Det kunne han også have gjort noget før, men begge spillere spillede lyn i slutspillet, så hængeparti blev undgået.

5370

Fransk

Hvid: Darga Sort: Andersson

1. e4, e6 2. d4, d5 3. Sd2, c5 4. exd5, Dxd5. Nutildags spiller næsten alle 4. —, exd5, Kortjnoj og Uhlmann vinder oven i købet sommetider med det. Tekstrækket spillede i sin tid af store forsvarspillere som Eliskases og Barcza, og også af Ståhlberg. 5. Sgf3, Sf6. Med trækombilering havner vi en kendt variant, mange anser 5. —, cxd4 6. Lc4, Dd6 for bedre, fordi 7. 0-0, Sc6 8. Sb3, Sf6 9. De2? Le7 10. Td1, e5! (11. Lb5, Lg4) er gunstigt for sort, som Bo Jacobsen blev belært om i sit parti mod Heidenfeld i Siegen. Man kan ellers også læse det i bøgerne. 6. Lc4, Dd8 7. 0-0, cxd4 8. Sb3, Sc6 9. Sbx4. Her er 9. De2 fulgt af Td1 temmelig sikkert stærkere. 9. —, Sxd4 10. Dxd4, Dxd4 11. Sxd4, a6. Der står forskellige steder, at hvid står en smule bedre her, men jeg tror ikke på det, jeg kan godt lide majoriteten fire bønder mod tre, der er flere muligheder i den end tre mod to. I øvrigt følger Ulf en god svensk tradition, Ståhlberg vandt slutspil af denne type mod Averbach to gange, Interzoneturneringen 52 og Kandidatturneringen 53. 12. Lf4, Lc5. I bogen (Schwarz) står Matanovic-Petrosjan fra 1961: 12. —, Le7 13. Tfd1, b5 14. Le2, Lb7 15. a4, b4 16. Sb3, Le4 17. Tac1, Sd5 med omtrent lige spil, efter min mening står sort klart bedst. 13. Sb3, Lb6 14. Le2, Ld7 15. Lf3, 0-0-0 16. Le3?! Hvid gør det ikke svært for sort, der nu allerede står en smule i overkanten. Som forstærkning kommer først og fremmest 13. Tfd1 (i st.f. Sb3) i betragtning. 16. —, Lxe3 17. fxe3, Kc7 18. Tad1, Lb5 19. Tfe1, Lc6 20. Sd2, The8 21. Lxc6, Kxc6 22. Sf3, Txd1 23. Txd1, e5 24. Kf2, Se4† 25. Ke2, f6. I betragtning kom også 25. —, h5. 26. g4, Sc5 27. c4, Sa4 28. Td2, Kc7 29. Kd1, Te6 30. Kc2, Tc6 31. b3, Sc5 32. Tg2, Se4 33. Sd2, Sd6 34. e4. Ser lidt ufor-sigtigt ud, men nu vil hvid altså have noget modspil, og det er ikke klart, at trækket er en fejl. 34. —, b5 35. g5, bxc4 36. gxf6, cxb3†† 37. Kxb3, Tb6† 38. Kc2, gxf6 39. Tg7†, Kd8 40. Txb7, Tb4 41. Th3, Ke7. 41. —, Sxe4 giver ingen gevinstchancer p.gr.a. 42. Th4. 42. Te3, Kf7 43. Kc3, a5 44. Kc2, Sb5 45. Te1, Ta4 46. Kb2, Ta3.

P.gr.a. de tre isolerede hvide bønder har sort klar fordel, men en direkte gevinst ses ikke efter 47. Sc4, stillingen med to bønder mod én efter 47. —, Th3 48. Sxa5, Txb2† 49. Kb3, Sd4† 50. Kc3, Txa2 51. Sc4 er ikke til at vinde. 47. Sf1?? Tf3! 48. Se3, Tf2† 49. Kb3, Sd4† 50. Kc4, Txa2 51. Tf1, Ta4† 52. Kd5, Se2 53. Kc5, Sc3 54. Sc4, Sxe4†. Hvid opgav.

Omslagsdiagrammet

1. Db2, axb2 2. Ta7 og 3. g7† mat. Opgave af E. Ferber, 1925.

Et håbløst slutspil

fortsat fra side 168

5371 Nimzowitch - forsvar

Hvid: Pia Nielsen Sort: CDC 6400

1. e4, Sc6. Det er interessant, at maskinen, der ingen åbningsteori kender, og derfor hele tiden spiller det den tror er »det bedste træk«, vælger dette springertræk. 2. Sf3, Sf6 3. Sc3, d5 4. exd5, Sxd5 5. Lc4, Sxc3 6. bxc3, Dd6 7. d4, Dg6.

Sorts to sidste træk er typiske »computertræk«, som næppe ville være blevet spillet af en alm. menneskelig skakspiller. 8. 0-0. Jeg var her spændt på, om maskinen ville gå i hvids fælde og spille 8. —, Lh3, der nemlig besvares stærkt med 9. Sg5. 8. —, Lg4 9. h3!, Lxh3? Maskinen gik alligevel i fælden. Nødvendigt var 9. —, Lxf3 10. Dxf3, e6 10. Sg5!, Le6 11. d5, Df6? Bedste chance var 11. —, 0-0-0 12. dxe6, fxe6 13. Lxe6. Det er nu helt galt fat med sort, idet der truer såvel 14. Dd7† mat og 14. Lf7† med dronninggevinst. 13. —, Se5 14. f4, h6 15. fxe5, Dxf1†. Maskinen spiller ikke med at opgive! 16. Kxf1, hxg5 17. Dd7† og sort er mat.

Ja, det var den historie, og som vel mange læsere har gættet, var »undertegnede«

Svend Hamann

BENT LARSEN

SPASSKIO - FISCHER 72

DANSK SKAK UNION

90 sider mange diagrammer
20,70 kr. inkl. moms.

VM-bogen

Læs om de fantastiske og barokke begivenheder før og under VM-matchen i Reykjavik
- nyd Bent Larsens kommentarer og udførlige analyser af de 21 partier.

BOGENS INDHOLD

Forord - 25 år - Vanskelige forhandlinger - Kommer-kommer ej - Hvem reddede matchen? - Brat vending - Mislykket hvilepause - Fischers svaghedsperiode - Hula-hoop - Remiser og døde fluer - Telefonen ringer - Vikingeblood - Hvad der siden fulgte - Teorien forældes hurtigt.

Skakbladets Ekspedition
Akademihaven, 4180 Sorø

Giro 2 08 01

Danmarksmestrene i holdskak 1972/73, Nordre Skakklub, Århus. Fra venstre: Jørn Sloth, Karl Pedersen, Poul Frausing, Eigil Pedersen, Erik Bang, Victor Juul Hansen, Erling Høiberg og Palle Nielsen. Billedet er velvilligt stillet til rådighed af Poul Frausing.

litteratur

Åbningsspil

Zeuthen, Steffen Son of sorrow. Survey of a structure. Modern Benoni 1. d4 Nf6 2. c4 c5 3. d5 e6 4. Nc3 ed 5. cd d6. XIV + 558 s. Zeuss transactions. Chp. 1973. Indb. 70,- kr. + moms.

Bogens titel »Son of sorrow«, sorgens søn er en oversættelse af det hebræiske Ben-Oni, et navn som nu anvendes om åbningen 1. d4, c5 de fleste steder i verden. Navnet er først blevet almindeligt efter 2. verdenskrig. En publikation udgivet af FIDE i 1933 foreslog navnet Staunton-forsvar, øjensynlig fordi åbningen forekom i matchen Staunton-St. Amant i 1843. Staunton spillede imidlertid hvid i disse partier og mere rimeligt var derfor navnet Pariser-forsvar, som andre foreslog, da det var franskmanden, som spillede sort.

Åbningen var dog også kendt længe før 1843. Den er nævnt og analyseret i en bog om åbninger af A. Reinganum, som udkom i Frankfurt am Main i 1825. Bogens titel var »Ben-Oni oder die Vertheidigung gegen die Gambitzüge im Schache...«, Ben-Oni eller forsvar mod gambittræk i skak...« Forfatteren har valgt denne titel, som hentyder til en bibelsk person, for som han skriver i forordet »Når jeg var bedrøvet og følte trang til at frigøre mig for min melankoli, satte jeg mig til skakbrættet... og således opstod i årenes løb det foreliggende værk«.

En af de varianter Reinganum undersøger er: 1. d4, c5 2. d5, f5, en variant som er spillet af ungarske korrespondancespillere i de senere år, men som dog næppe kan anbefales. Hvid får et godt spil efter 3. e4! - Interesserede kan låne bogen på Det kgl. bibliotek.

Steffen Zeuthens bog er skrevet på engelsk for at bogen kan sælges på verdensmarkedet, men der er anvendt algebraisk notation, og den handler om Moderne Ben-Oni, som opstår efter 1. d4, Sf6 2. c4, c5 3. d5, e6 4. Sc3, exd5 5. cxd5, d6. Trækfølgen 1. d4, Sf6 og først 2. —, c5, når hvid har spillet 2. c4 foretrækkes af mange for at undgå varianter, hvor hvid ikke spiller c4. Især Mikhail Tal har udviklet varianten til et formidabelt våben for en angrebsspiller - og så må vi heller ikke glemme at Fischer spillede varianten i det 3. matchparti i Reykjavik!

Forfatteren har samlet alt materiale, der har været tilgængeligt og resultatet er imponerende og må være den mest omfattende og dybtgående afhandling om en enkelt variant, der til dato har set dagens lys. Her har enhver chancen til ved hjælp af bogen at skaffe sig et solidt grundlag for et effektivt forsvar mod 1. d4.

Foruden 370 sider teori, hvor et utal af diagrammer - helt nøjagtigt 928! - letter arbejdet med stoffet, indeholder bogen et afsnit med 868 komplette partier samt registre til partierne.

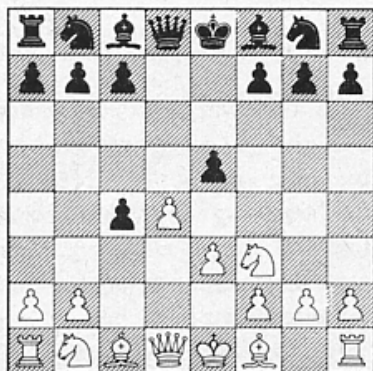
Bogens omslag er meget elegant og tiltalende og indbindingen solid. Prisen 70 kr. + moms, er yderst rimelig.

Bogen kan fås hos forfatteren: Steffen Zeuthen, Willelosegade 22, 2100 København Ø.

Først to spørgsmål, der har ligget på lager meget længe, da jeg ventede på, at der skulle dukke noget mere op indenfor samme åbning. Det gjorde der altså ikke, ikke ret meget i hvert fald, så her er de.

Nr. 30.

Erik Nicolaisen, Svogerslev, har hittet på noget nyt mod modtaget dronninggambit: 1. d4, d5 2. c4, dxc4 3. e3, e5 4. Sf3!?

I sine analyser mener han at se fordel for hvid i alle varianter. Min mening?

Svar: Det er en lille smule mærkeligt, at denne mulighed ikke nævnes i bøgerne. De har fået en god idé. Men i to af Deres varianter mener jeg, at sort uden alt for stort besvær opnår fuld udligning. Efter 4. —, exd4 5. Dxd4, Dxd4 6. Sxd4 siger De: Hvid behersker centrum og får bedre udvikling, men i hvert fald sidste del af påstanden holder ikke efter 6. —, Ld7 7. Lxc4, Sc6 (8. Sb5?! 0-0-0!). Desuden anser jeg stillingen efter 6. —, Sf6 7. Lxc4, a6 for lige.

Endvidere giver 4. —, Lb4† 5. Ld2, Lxd2 6. Sxd2, exd4 lige spil. Her er 5. Sc3 mere ærgerligt, efter 5. —, exd4 6. Sxd4 truer jo Da4†. Af denne grund, og ikke p.gr.a. Deres variant med 5. Ld2, anser jeg 4. —, exd4 for det sikreste.

De analyserer også 4. —, Sc6(?) 5. d5!, 4. —, b5? 5. Sxe5 4. —, Sd7? 5. Lxc4 og 4. —, f6? 5. Lxc4. Ingen af disse fortsættelser er anbefalelsesværdige for sort. 4. —, e4?! 5. Sfd2 giver også hvid gode chancer, en god variant af fransk med et mertempo.

Charmen ved 3. e3 er vel navnlig, at man undgår varianten 3. Sf3, Sf6 4. e3, Lg4. Efter 3. e3, c5 eller 3. —, Sf6 går spillet for det meste over i kendte varianter efter 3. Sf3, men uden at sort har fået lov at spille den nævnte variant. Til gengæld har han altså fået chancen 3. —, e5. Man kan ikke sige, at 3. Sf3 er stærkere end e3. Stillingen efter 3. e3, e5 4. Lxc4, exd4 (4. —, Sc6!?) 5. exd4 kan i øvrigt opstå af fransk: 1. e4, e6 2. d4, d5 3. exd5, exd5, 4. c4!/? dxc4 5. Lxc4, men her anser mange eksperter 4. —, Sf6 for bedre.

Med hvid vil mange vel holde sig borte fra Nicolaisens variant p.gr.a. den tidlige D-afbytning. I Chess Life så jeg Evans besvare et spørgsmål ang. 3. e4, e5 4. Sf3, exd4 5. Dxd4 nogenlunde som følger: Hvis hvid ønsker at tage kraften af sit initiativ og bytte dronninger i en fart, så er det i orden. Men det bliver ikke gjort særlig svært for sort at udligne. - Jeg kan tilslutte mig, og det gælder også 3. e3, e5 4. Sf3. Men en fodnote kunne varianten godt fortjene i teoribøgerne.

I øvrigt synes jeg, at 3. e3, e5 4. Lxc4, exd4 5. exd4 giver en tiltalende stilling for folk, der kan lide et frit officersspil. Adskillige berømtheder har spillet sådan, bl.a. Labourdonnais og Marshall. I 2. matchparti Ståhlberg-Gligoric, 1949, fik hvid en lille fordel efter de meget nærliggende træk 5. —, Lb4† 6. Sc3, Sf6 7. Sf3, 0-0 8. 0-0, Lg4 9. Lg5, Sc6 10. Sd5, Le7 11. Sxe7†, Dxe7 12. h3!, dette sidste træk var dengang en vigtig teoretisk nyhed.

Nr. 31

J. P. Jørgensen, Lystrup fandt ved at studere Rolf Schwarz en analyse af Vasjukov, der ikke stemte med en påstand af mig i april 1971, Analysebrevkassen nr. 3. Efter 1. e4, Sf6 2. e5, Sd5 3. c4, Sb6 4. c5, Sd5 5. Lc4, e6 6. Sc3, Sxc3 7. dxc3, Sc6 8. Lf4, Lxc5 9. Dg4 anbefalede jeg 9. —, g5. Men Vasjukov har en analyse, der siger 10. Lxg5, Tg8 11. Lxd8, Txg4 12. Le2, Txg2 13. Lxc7, Txf2 14. Sf3, Tg2 15. Sd2 »med fordel«.

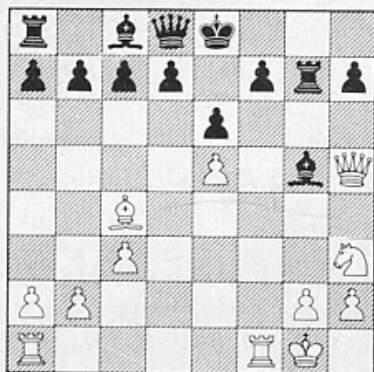
Svar: Det er ikke ganske klart for mig, hvad hvid har efter 15. —, b6 16. Se4, Lb7. Det er svært at foretage en sikker bedømmelse uden et par mesterpartier at støtte sig til. Jeg mener altså, at sorts stilling er udmærket, men jeg siger ikke, at den ikke er vanskelig! - Boleslavskij kan ikke lide den og anbefaler, omend uden begejstring, 12. —, Kxd8 13. Lxg4, Sxe5. Det, synes jeg altså,

er unødvendigt. - Varianten giver selvfølgelig hvid mange taktiske chancer, et østtysk parti fra 1971 siger lidt om farerne:

5372 Alekhins forsvar

Hvid: *Erler* Sort: *Espig*.

1. e4, Sf6 2. e5, Sd5 3. c4, Sb6 4. c5, Sd5 5. Lc4, e6 6. Sc3, Sxc3 7. dxc3, Sc6 8. Lf4, Lxc5 9. Dg4, g5 10. Lxg5, Tg8 11. Sh3!? I hvert fald bedre end 11. f4? Sxe5 12. Dh4, Txg5! 11. —, Le7 12. f4, Sxe5 13. fxe5, Lxg5 14. Dh5, Tg7 15. 0-0.

15. —, b6?? 16. Txf7! Le3† 17. Tf2†, Ke7 18. Df3, Lxf2† 19. Sxf2, La6 20. Df6†, Ke8 21. Dxc7, Lxc4 22. Se4, De7 23. Sf6†, opg.

I diagramstillingen angiver Hennings 15. —, h6, det er selvfølgelig bedre, men det bedste er nok 15. —, De7 med uklar stilling.

Nr. 32

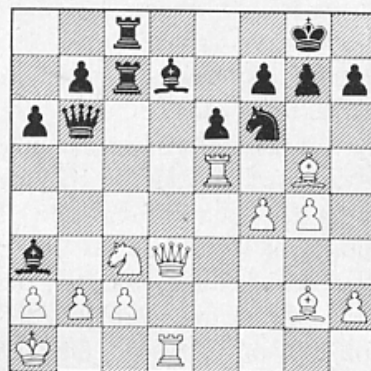
Erik A. Andersen, Vanløse har vundet et flot korrespondanceparti og spørger om min mening om åbningsproblemerne. Disse er efter min mening interessante end partiet, der er en glimrende illustration af sorts chancer i siciliansk, når hvid rokerer langt. Her det, med nogle bemærkninger af mig og nogle af vinderen:

5373 Siciliansk

Hvid: *A. Lind* Sort: *E. A. Andersen*

1. e4, c5 2. Sf3, Sc6 3. d4, cxd4 4. Sxd4, Sf6 5. Sc3, d6 6. Lg5, e6 7. Dd2, Le7 8. 0-0-0, Sxd4 9. Dxd4 0-0 10. f4, Da5 11. Dd3!? EA: Bl.a. kendt fra Sagorovskij-Hybl (5. korr. VM), hvor trækkene h6 og Lh4 dog var skudt ind. 11. —, a6 12. Kb1, Ld7. EA: Pointen er nu, at hvid ikke kan slå på d7 efter 13. e5, dxe5 14. fxe5, Dxe5 15. Lxf6, Lxf6 16. Dxd7, Tad8! og sort vinder p.gr.a. svækkelsen af første række, eller 14. Lxf6, Lxf6 15. Dxd7, Tad8 16. Dxb7, Txd1† 17. Sxd1, Del 18. Df3, Td8 og vinder. Det kunne pege hen i retning af, at 12. Kb1 måske

kunne erstattes af et andet træk, men sort truede jo b5-b4. 13. g4, Tfc8 14. Lg2, Tc7. BL: Nu vil jeg helst have sort! Eller i hvert fald efter hvids næste træk. Rigtigt var 15. f5! med hensigten 15. —, Tac8 16. Ld2! 15. The1? Tac8 16. e5, dxe5 17. Txe5? EA: Dette er i hvert fald dårligere end fxe5, som sort besvarer med Txc3 18. bxc3, Lb5 fulgt af Lc4 med fordel. Om fordelene er afgørende, tør jeg ikke sige. (BL: Det tør jeg godt, hvid er færdig). 17. —, Db6 18. Ka1, La3!

19. Tb1, Lxb2† 20. Txb2, Dg1† 21. Sd1, Dxc2. Hvid opgav. EA: Efter 17. træk ser det ikke ud til, at stillingen er til at redde. (BL: Efter 15. træk ser det ikke ud til, at stillingen er til at redde! Et instruktivt parti. Bravo!)

Vinderen stiller to forskellige spørgsmål ang. åbningen, som jeg kort vil besvare.

Svar: 11. Dd3 er næppe særlig godt. Hvis meningen er at storme frem med g-bonden (som Sagorovskij), må 12. Dd3 være meget bedre (altså med h6; Lh4 indskudt). 11. Lc4 anses for tiden for hvids mest energiske fortsættelse, 11. —, Td8 12. Thf1! fulgt af f5 giver et mægtigt angreb for hvid, og 11. —, Ld7 12. e5! dxe5 13. fxe5, Lc6 14. Ld2! Sd7 15. Sd5, Dd8 16. Sxe7†, Dxe7 17. The1! gav gevinst for hvid i Kavalek-Benko, Nathanya 1969 og Karpov-Ungureanu, Skopje 1972 (men kan efter min mening godt spilles for sort!) -

Spørgsmålet, om sort skal spille h6 eller ikke, kan ikke anses for endeligt besvaret. I varianten 11. (eller 12.) e5 er trækket rart at have med, men man anser nu 11. e5, dxe5 12. Dxe5, Dxe5 13. fxe5, Sd5 14. Lxe7, Sxe7 15. Ld3, b6 for tilfredsstillende for sort. På mig virker det tiltalende at lade være med at svække rokadestillingen med h6. I visse varianter, og hertil hører netop Dd3, gavner det desuden hvid, at han får muligheden Lh4-e1, sammenlign min note til partiets 15. træk, f4-bonden stod i vejen for Lg5.

Men altså, partiet var særdeles instruktivt og kom derfor med, selv om jeg anser 11. Dd3 for teoretisk uvigtigt.

Også Hans Peter Lorenzen har spillet et godt parti, i 3. division, mod FS: 1. e4, e5 2. Sf3, Sc6 3. Lb5, a6 4. La4, Sf6 5. 0-0, Le7 6. Te1, b5 7. Lb3, d6 8. c3, 0-0 9. h3, Le6!? 10. Lc2!? d5! 11. exd5, Lxd5!? 12. Sxe5, Sxe5 13. Txe5, Ld6 14. Te1, Te8 15. d4, Dd7 16. Sd2, Dc6 17. Txe8†? Txe8 18. Df1, Te7! 19. Sb3(?) Lxg2! og vandt. Han stiller forskellige spørgsmål.

Svar: Om 9. —, Le6 er særlig godt? Det er i hvert fald fuldstændig brugbart, og de fleste modstandere kender det nok ikke så godt som 9. —, h6 og 9. —, Sa5 10. Lc2, c5, hvilket kan være en praktisk fordel. - Ang. 10. Lxe6 og 10. d4, Lxb3 11. axb3(!) henviser jeg til teoribøgerne. De citerer Keres for en bemærkning, der tyder på, at han anser 10. Lc2 for godt og interessant. Jeg tror, det er en svips i den pågældende bog. I sin gamle bog havde han ikke meget tilovers for trækket og citerede partiet Yates-Duras, der også står i andre bøger, sort stod i overkanten efter 10. Lc2, d5 11. exd5, Dxd5 12. d4, exd4 13. cxd4 Dh5. De frygtede under partiet 12. Lb3, Dd6 13. Lxe6, fxe6 14. De2, men mener nu, at sort står godt, det tror jeg også. - De vaklede altså mellem Sxd5 og Lxd5 og anfører nogle fornuftige sammenligninger med Marshall-varianten (7. —, 0-0 8. c3, d5!? 9. exd5, Sxd5 10. Sxe5), jeg mener også, at sort i den foreliggende variant må få bedre chancer for bonden end i Marshall. De spørger om sort har en lovende angrebsfortsættelse efter 11. —, Sxd5 12. Sxe5, Sxe5 13. Txe5, Ld6 14. Te4. - Jeg synes, 14. —, Dd7 ser lovende ud. Faktisk anser jeg 14. Te1 for bedre, Deres14. —, Dh4 kan besvares med 15. Te4, sandsynligvis er også her 14. —, Dd7 bedre, truslen på h3 er stærk, og sort er parat til at tage e-linien. Jeg vil gerne spille sort, og jeg kan ellers ikke lide at ofre centrumsbønder.

Men 11. —, Lxd5 er også chancerigt. Deres modstander brød hurtigt sammen, jeg synes dog ikke, det er svært at forstærke det hvide spil. Jeg vil anbefale 14. Te2! i st.f. Te1, g2 kan nu dækkes med Df1. F.eks. 14. Te2! Dd7 15. d3! Tae8 16. Le3, jeg er ikke sikker på, at sort har nok for bonden. d3 dækker nogle hvide felter, og efter Sd2 kan c3-c4 blive en mulighed.

Summa summarum, jeg anser ikke 10. Lc2 for stærkt. Efter 11. —, Sxd5 får sort i hvert fald masser af chancer for bonden, og 11. —, Dxd5 er sikkert også godt, altså helt uden bondeoffer. Det af Dem spillede Lxd5 er formodentlig det svageste af de tre træk, men stillede hvid overfor ukendte problemer. Senere i partiet er 18. —, Te7 bemærkelsesværdigt, der er intet godt forsvaret mod De8. En af sorts fordele efter 11. —, Sxd5 (sammenlignet med Marshall) er netop

at han efter 13. Txe5 ikke skal spille tid på at dække eller flytte sin springer, han kan derfor besætte e-linien meget hurtigt. - Jeg tror faktisk ikke, Keres ved nærmere eftersyn vil synes særlig godt om 10. Lc2. De nævner også 10. —, d5! 11. Sg5, dxe4 11. Sxe6, fxe6 12. Lxe4(?) Sxe4 13. Txe4, Lc5 14. Te2, Dh4, det ser heller ikke rart ud for hvid.

partier og stillinger

San Antonio 1972

5374 Dronninggambit

Hvid: Keres Sort: Mecking

2. runde

1. d4, Sf6 2. c4, c5 3. e3!? e6 4. Sf3, d5 5. Sc3, Sc6 6. a3, dxc4 7. Lxc4, cxd4 8. exd4, Le7 9. 0-0, 0-0 10. Lf4, b6 11. Dd3, Lb7 12. Tad1, Tc8 13. La2, Sb8 14. Tfe1, Sd5 15. Lb1, g6 16. Lh6, Sxc3 17. bxc3, Te8 18. c4, Dd6 19. Te3, Lf6 20. d5, exd5 21. cxd5, Sd7 22. La2, Sc5 23. Dd2, Txe3 24. Dxe3.

Så langt et temmelig normalt parti, hvidt initiativ, godt sort forsvaret. Men Mecking er allerede i forrygende tidnød! 24. —, Sa4??? 25. Te1! Dd8 26. d6, Sc3(?) 27. Lxf7†, Kh8 28. d7, opgivet.

Bent Larsen

5375 Siciliansk

Hvid: Browne Sort: Kaplan

3. runde

1. e4, c5 2. Sf3, d6 3. d4, cxd4 4. Sxd4, Sc6 5. Sc3, e6 6. g3, a6 7. Lg2, Ld7 8. 0-0, Tc8 9. Te1, Sf6?! Bedst er nok 9. —, Le7 10. Sxc6, Lxc6 11. Dg4, h5!?, hvilket allerede er spillet i et parti Browne-Langeweg. 10. Sxc6, Lxc6 11. Sd5, Lxd5? Håbløst. Kaplan opgav det planlagte 11. —, Le7 12. Sxe7, Dxe7 da han fik øje på 13. b3! og La3. 12. exd5, e5 13. f4, Dc7 14. De2, Sd7 15. Lh3, f6 16. Le3, g6 17. Le6, Lg7 18. Te1, Dc4 19. Dg4, Tc7 20. b3! Pointen kommer i sidste træk! 20. —, Dc3 21. Lxd7†, Txd7 22. De6†, Kd8 23. Lb6†, Kc8 24. Te4!, opgivet.

Bent Larsen

5376 Hollandsk

Hvid: Petrosjan Sort: Larsen

13. runde

1. d4, e6 2. Sf3, f5 3. g3, Sf6 4. Lg2, b5?! Nok

ikke helt sundt, men brugbart en enkelt gang. 5. Se5, c6 6. Sd2. Nok bedre 6. 0-0. 6. —, Db6! Petrosjan tænkte en halv times tid. 7. c3, Lb7 er ganske udmærket for sort, og han følte sig provokeret til at ofre en bonde. 7. e4!? Dxd4 8. Sef3, Dc5 9. exf5, Dxf5 10. 0-0, Sd5 11. Sd4, Df7 12. S2f3, Dh5. Den sorte udvikling er ikke for god, men det er heller ikke så let for hvid at få brikkerne stillet op til angreb. 13. Te1, Le7. Endelig ikke 13. —, Ld6?? 14. Sxb5, cxb5 15. g4! 14. Te5, Df7 15. Te2?! Det chancerigeste var 15. Lg5. 15. —, 0-0 16. Se5, Dh5 17. f4, Lc5 18. Kh1, Lb7 19. Sdf3, Lb6? Meget svagt. Tiden var ved at blive knap for os begge. 20. a4! a6 21. c4, Sf6 22. Sg5, bxa4 23. Lf3, De8 24. Le3! Sort kan nu ikke udvikle dronningfløjen på fornuftig vis og vælger en plan, der - burde tabe meget hurtigt! 24. —, Lxe3 25. Txe3, h6 26. Se4, Sxe4 27. Lxe4, d5 28. Lg2? 28. Lg6! fulgt af Dc2 vinder let. Petrosjan så vist slet ikke på denne mulighed. Han opdagede til sin skuffelse, at det planlagte 28. Lb1 ikke gav noget særligt efter 28. —, c5, og så gik han hjem med løberen... 28. —, Sd7 29. Txa4, c5?! Jeg betragtede i nogen grad dette som et med henblik på tidnøden ikke uberettiget hasardspil, men rent konkret under-vurderede jeg i farten hvids 32. træk. 30. cxd5, Sb6 31. Ta5, Sxd5 32. Tb3! Td8?! Der er ingen helt gode træk, f.eks. 32. —, Tb8 33. Txb7! 33. Txb7! Se3 34. De2, Td1† 35. Dxd1, Sxd1 36. Txa6, Se3 37. T6a7, Sf5 38. g4, Dd8 39. h3?? 39. Lf3 vandt. 39. —, Dd1†?? 39. —, Dd2! gav mindst remis! 40. Kh2, Dd4 41. Sg6, Se3. Det hemmelige træk. Hængepartiet er tabt. 42. Txg7†, Dxg7 43. Txg7†, Kxg7 44. Sxf8, Kxf8 45. Lf3, h5! 46. g5?? Fantastisk! Petrosjan var træt og havde overhovedet ikke analyseret, hvad jeg begyndte at få en anelse om, da han tænkte temmelig længe her. 46. Kg3 vinder. 46. —, h4 47. Kg1, e5! Jeg havde analyseret dette til remis. 48. fxe5, Sc4 49. Kf2. Den kritiske variant, hvor hvid mangler et tempo, er 49. e6, Sxb2 50. g6, c4!, f.eks. 51. Ld5, c3 52. Lb3, Sd3 53. g7†, Kxg7 54. e7, c2 med remis. 49. —, Sxe5 50. Le4, Kg7 51. b3, Sf7 52. g6, Sg5?? En uforklarlig fejl, 52. —, Se5 53. Ke3, Sxg6 holder remis. Jeg havde lige kikset gevinsten i hængepartiet mod Suttles og kunne ikke længere vinde turneringen, men derfor kunne jeg da godt lige se et par minutter på stillingen.... 53. Lf5. Slut. 53. —, Kf6 54. Ke3, Se6 55. Lxe6, Kxe6 56. Ke4, Kf6 57. Kd5, Kxg6 58. Kxc5, Kf5 59. b4, Kf4 60. b5, Kg3 61. b6, opgivet.

Et ikke helt hverdagsagtigt parti, men skæmmet af for mange grove fejl.

Bent Larsen

Københavns mesterskabet 1973

Af OLE JAKOBSEN

5377

Grünefeld-indisk

Hvid: *Sejr Holm* Sort.: *Sten Fedder*

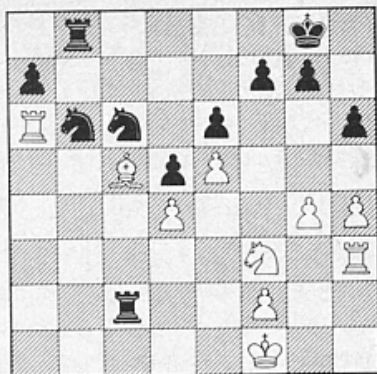
1. d4, Sf6 2. c4, g6 3. Sc3, d5 4. cxd5, Sxd5 5. e4, Sxc3 6. bxc3, c5. Når man nu ved, at Sejr vil spille Lb5†, så synes jeg ikke, at der er nogen grund til at spille c5. Partiet Sejr Holm - Ole Jakobsen fortsatte: 6. —, Lg7 7. Lb5†, c6 8. La4, 0-0 9. Se2, Sbd7 10. 0-0, b5 11. Lb3, Lb7 12. e5! e6 13. a4, a6 14. La3, Te8 15. Sf4, c5 16. Dg4, b4! med stor fordel for sort. 7. Lb5†, Sd7 8. Se2, Lg7 9. 0-0, 0-0 10. Lg5, a6 11. Ld3, b5 12. Tc1, Lb7. Sort står nu noget bedre efter min mening, med tårnet på c1 og løberen på g5 er hvids dronningfløj og centrum sårbar. 13. Dd2, Sb6 14. De3, Te8. Sort frygter aldrig dxc5. 15. d5. Herefter kommer hvid i tabsfare. Der skulle nok være spillet Lh6 i løbet af de sidste par træk. 15. —, Dd7 16. Tfd1, Tfe8! 17. c4, e6! Hvids centrum bliver nu sprængt i luften. 18. cxb5, exd5 19. bxa6, La8?? Efter d4! har sort to stærke bønder i centrum og gevinststilling. 20. Txc5, dxe4 21. Lc2, Txc5. Eller 21. —, Sd5 22. Txd5, Lxd5 23. Lb3, Te5 24. Lf4. 22. Dxc5, Dg4 23. Db5! Tc8 24. h3, Lc6. Sort er fortabt f.eks. 24. —, De6 25. Lb3, Dc6 27. Dxc6, Lxc6 28. Le3! Lb5! 29. Lxb6, Lxe2 30. a7! 25. Dxc6, Dxc5 27. Dxb6, e3 og sort opgav samtidig.

5378

Fransk

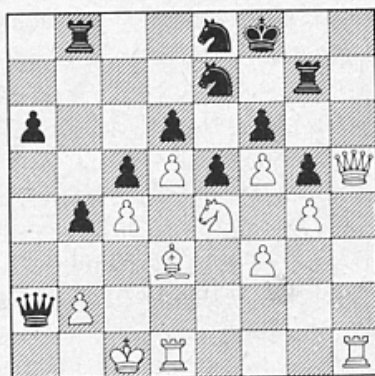
Hvid: *Jens Kristiansen* Sort: *Sejer Holm*

1. e4, e6 2. d4, d5 3. Sc3, Lb4 4. e5, c5 5. a3, Lxc3† 6. bxc3, Se7 7. Sf3, Da5 8. Ld2, Dc7! En anden af Sejrs specialiteter, som han overraskede Savon med i Skopje. 9. a4? Jens har spillet fransk to gange med Bjørn B.-Claussen og en gang med Sejr Holm. Han har vundet alle tre partier og bliver derfor sikkert ikke vred på mig, når jeg hævder, at han spiller åbningen elendig. Da hvid ikke vil spille La3, og sort ikke truer Da4 er teksttrækket uden mening. 9. —, 0-0 10. Ld3, h6. Der truede jo o.s.v. 11. h4, b6 12. Th3? Uden bønder kommer angrebet ingen vegne. Rigtigt er h5 efterfulgt af g4-g5. 12. —, La6 13. Lxa6, Sxa6 14. De2? Sb8 15. Dd3, Sd7 16. Kf1, Tac8 17. a5, cxd4 18. cxd4, Dxc2 19. Dxc2, Txc2 20. Lb4, Te8 21. axb6, Sxb6 22. Lc5. Eller 22. Txa7, Sc6 23. Ta6, Sxb4 24. Txb6, Sd3 med gevinststilling. 22. —, Sc6 23. Ta6, Tb8 24. g4. Dette angreb har været længe undervejs, men nu bliver det også fulgt op af fællessang og beatmusik i de tilstødende lokaler.

24. —, Tb7? I det følgende går Sejr helt i stå. Efter Tc4 eller g6! har Jens kun musikken at glæde sig over. 25. g5, Sb8 26. Ta1, S6d7 27. La3, Tb3 28. Ld6, Sc6 29. gxh6, gxh6 30. Tg3†, Kh8 31. Kg2, Tc4 32. Kh2, Tc2 33. Tag1, Txf2† 34. Kh1, h5 35. Tg5, sort opgiver. Det var næstsidsste runde, og Svend og jeg havde nu indhentet Sejr.

Sort: *Per Auchenberg*

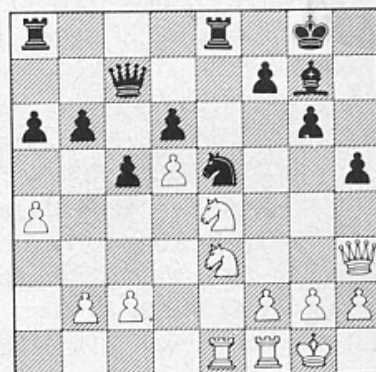

Hvid: *Sejer Holm*

Per er i tidnød. Der er støj og livlig færdsel i lokalet, endnu ingen afspærringer (de kom først efter dette parti) og slet ingen turneringsleder. K.S.U. har måttet konstatere en beklagelig mangel på gratis arbejdskraft, og det er derfor ikke let at skaffe turneringsledere, men vi så alle sammen en lede efter lyset før hver runde. Og hver gang var kontakten i det andet lokale. De mange tilskuere blev vidne til følgende drama: 27. Dh8†, Tg8 28. Sxd6?? Txb8 29. Txb8†, Sg8! Sejr havde kun regnet med Kg7 og efter Td1 bliver sort mat! Nu foreligger der imidlertid en helt anden situation, idet Sejr mangler sin dronning og er henvist til at leve af nogle små fiduser og Pers tidnød. 30. Se4, Tc8? Her står tårnet skidt, bedre er Da5. 31. d6, Da4 32. Lc2, Dd7 33. Td1, Kf7 34. T8h7†, Sg7 35. Sg3, Dxd6 36. Td1. Per har det ikke let, stillingen er sikkert tabt. 36. —, Dc7 37. Sh5, Kf8 38. Sxg7, Dxd7 39. Txd7, Kxg7 40. Td7†, Kf8. Analyser viste hurtigt, at sort står til tab, springeren har ingen fel-

ter. 41. Le4, a5 42. Ta7, Se7 43. Txa5, Tc7 44. Ta6, Kf7 45. Kc2, Sc8 46. Kb3, Kg7 47. Ka4, Se7 48. Kb5, Sc8 49. Lc6, Kf7 50. Kxc5, Ke7 51. Kxb4, Sd6 52. c5, sort opgiver.

Sort: *Ole Jakobsen*

Hvid: *Bjørn Brinck-Clausen*

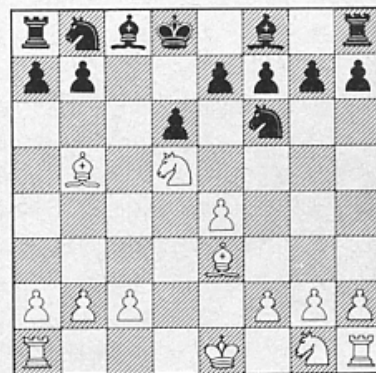
20. f4, Sg4 21. Sxg4, hxg4 22. Dh4! Dd8! 23. Sg5, Dd7! 24. f5? Rigtigt er 24. Txe8, Txe8 25. f5, Ld4†! med uklar stilling. 24. —, Txe1 25. Txe1, Dxf5?? Tro mig eller ej, men jeg havde faktisk set, at jeg skulle indskyde Ld4†, så hvid ikke råder over Tf1. Efter Ld4† bør sort vinde. 26. c3! Le5. På 26. —, Dxd5 afgør 27. Dh7†, Kf8 28. Se6†! Efter teksttrækket kunne Bjørn have afgjort partiet med et andet stille træk nemlig 27. g3!! Han valgte i stedet: 27. Dh7†(?), Kf8 28. Tf1, Lf4 29. Dh8†, Ke7 30. Te1†, Le5 31. Dxa8, Dxd5 32. Dxa6 og vandt i 60. træk. Til slut turneringens korteste parti:

5379

Ben-Oni

Hvid: *Sten Fedder* Sort: *Finn Petersen*

1. d4, c5 2. dxc5, Da5† 3. Sc3, Dxc5 4. e4, d6 5. Le3, Da5 6. Dd5, Dxd5 7. Sxd5, Kd8 8. Lb5. Ser en smule naivt ud, men viser sig at være særdeles effektivt. 8. —, Sf6??

9. Sb6! sort opgiver.

Vejlemesterskabet 1973

Et indholdsrigt finaleparti

Det spændende parti i sidste runde af Vejle-turneringen 1973 mellem de to førende spillere blev usædvanligt spændende. Her følger partiet.

5380 Dronninggambit

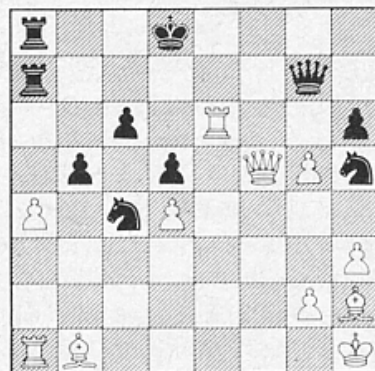
Hvid: *Ulrik Rath*, Odense Skk.

Sort: *Jørgen Åskov*, Evans, Vejle

1. d4, d5 2. c4, e6 3. Sc3, Sf6 4. cxd5, exd5
5. Lg5, c6 6. e3, Sbd7 7. Ld3, Da5. Åskov vælger en opstilling i stil med Cambridge-Springsvarianten. Den metode fraråder teoretikerne at anvende mod afbytningsvarianten. 8. Sge2, Le7
9. 0-0, 0-0 10. Dc2, Te8 11. a3, b5? Ikke noget godt træk. Nu kunne hvid med 12. Lxf6, Sxf6
13. e4 komme i fordel. F.eks. 13. —, Sxe4 14. Sxe4, dxe4 15. Lxe4 og hvid vinder en bonde eller 13. —, h6 14. exd5, Sxd5 15. Sxd5, cxd5
16. Sc3 også med bondegevinst. 12. f3? Db6 13. Kh1, h6 14. Lh4, Sf8 15. Lf2, Lb7 16. Sg3, Se6 17. Sf5, Tac8. Her kommer 17. —, Lf8 i betragtning for senere at jage springeren væk med g6. Efter 17. —, Lf8 18. Lh4 er Sd7 med truslen g6 en udmærket fortsættelse. 18. Sxe7†, Txe7
19. b4, a5 20. Lh4! g5 21. Lf2, Se8 22. Se2, Sd6 23. Sg3, Sg7 24. e4, Sc4 25. e5, Ta8 26. Lg1, Lc8 27. Df2, Tea7 28. Lb1? Her kunne hvid have skaffet sig et afgørende angreb med 28. f4, idet 28. —, g4 besvares med 29. f5 og 28. —, Se6 med 29. fxg5. 28. —, Dd8!

Et glimrende forsvarstræk, der i forbindelse med det næste træk tager den værste brod af det hvide angreb. 29. Dc2, f5! 30. exf6 e.p. Dxf6
31. bxa5. Nu kunne 31. f4 besvares med g4. 31. —, Kf8. Bedre end 31. —, Txa5 32. Dh7†, Kf8
33. Lg6 fulgt af Te1. 32. a4, Txa5 33. Dh7, T5a7! Imødegår den i sidste note nævnte trussel, idet 34. Lg6 nu besvares med Sf5! Det er i øvrigt bemærkelsesværdigt, at bonden på a4 får lov til at stå i slag i ikke mindre end 28 træk. 34. Dh8†, Ke7
35. Dh7. Hvid kan vinde turneringen ved remis og forsøger at lokke sort med på en trækgentagelse. 35. —, Kd6. Sort forsøger naturligvis at vinde; men kongen står usikkert. 36. h3! Se8 37. Dd3, Le6 38. Lh2, Kd7 39. f4! Dg7! Trods tidnød og vanskelig stilling finder Åskov fortsat det forholdsvis bedste. Hvis 39. —, gxf4 så 40. Sh5, Df7 41. Sxf4, Dg8 42. Sxe6, Dxe6 43. Dg3 med afgørende trusler, eller 39. —, De7 40. f5, Lf7 41. f6, Df8 (41. —, Sxf6 42. Df5†) 42. Dh7, Kd8 43. Lg6 med fordel for hvid. 40. Sh5, De7 41. Te1? Hvid har glemt at notere et træk og spiller fortsat hurtigt for at klare tiden. Med lidt mere betænkningstid havde han sikkert fun-

det det stærkere f4-f5. 41. —, Sg7! Det hemmelige træk. Det gik ikke an at spille 41. —, Kd8 for 42. f5! Lxf5 43. Txe7, Lxd3 44. Txa7, Txa7 45. Lxd3, og hvid har vundet en officer. Heller ikke 41. —, S8d6 var godt p.gr.a. Dg6. 42. Dg6, Sxh5 43. Txe6! Dg7! 44. Df5, Kd8 45. fxg5.

45. —, Tf7 46. gxh6! Txf5 47. Lxf5! Efter 47. hxg7, Tf1† 48. Lg1, Sxg7 ville sort stå udmærket, da de hvide løbere er bastet og bundet. 47. —, Sg3† 48. Lxg3, Dxc3 49. Tg6? Med 49. Tael kunne hvid måske have vundet partiet. F.eks. 49. —, Kc7 50. a5! Sxa5 (eller 50. —, Th8 51. Te7†, Kb8 52. Te8† osv.) 51. Te8, og der ses ikke noget tilstrækkeligt forsvar mod h6-h7-h8. 49. —, Dc3 50. Tg8†, Kc7 51. Txa8, Dxa1† 52. Kh2, Dxd4 53. h7, Df4† 54. Kh1, Df1† 55. Kh2, Se3 56. Tg8, Df4† 57. Kh1, Sxf5 58. h8(D), Sg3† 59. Txc3, Dxc3 60. axb5, cxb5 61. Dd4, Kc6 62. h4, De1† 63. Kh2, b4 64. h5, Dc3 65. Dxc3, bxc3 66. h6, c2 67. h7, c1(D) 68. h8(D), Dd2 69. Dc8†, Kb5 70. Db7†, Kc4 71. Dc6†, Kb3 72. Db6†, Kc2 73. Dc6†, Kd1 74. Da4†, Ke1 75. Da1†, Ke2 76. De5†, Kd1 77. Da1†, Ke2 78. De5†, Kf1 79. Df6†, Df2 80. Da1†, De1 81. Df6†, Df2 82. Da1†, De1 83. Df6†, remis.

Peder Madsen
i Vejle Amts Folkeblad

Danmarksturneringen i København

Revanche

I nr. 5 bragte vi en artikel af Bent Larsen om g2-g4 i forskellige åbningsvarianter. Den direkte anledning til artiklens fremkomst var partiet Jørgen Hvenekilde-Erik Bang i divisionsturneringen, som startede med 1. d4, Sf6 2. c4, e6 3. Sc3, Lb4 4. g4. Erik Bang modtog bondefret, men Hvenekilde fik en chancerig stilling og vandt partiet.

I påsken mødtes de to spillere igen og Hvenekilde var dristig nok til endnu en gang at prøve lykken med det samme bondeoffer. Partiet fik følgende forløb:

5381

Nimzo-indisk

Hvid: *Jørgen Hvenekilde*

Sort: *Erik Bang*

Landsholdsklassen, 2. runde, 15. april 1973.

1. d4, Sf6 2. c4, e6 3. Sc3, Lb4 4. g4?! Sxg4 5. e4. I divisionsturneringen spillede Hvenekilde 5. Sf3. 5. —, f5 6. Sh3, 0-0 7. f3, Dh4† 8. Ke2, Sc6 9. Lf4. Eller 9. fxc4, Dxc4† med afgørende sort fordel, f.eks. 10. Ke3, Lxc3! eller 10. Kd2, Dxe4. 9. —, Sf2 10. Sxf2, Dxf4 11. Sh3, Dh4 12. Tg1, Lxc3 13. bxc3, fxe4 14. fxe4, Dxe4† 15. Kd2, Tf3 16. De1, Dxe1 17. Txe1, h6 18. Te2, d6 19. Teg2, Tf7 20. c5, dxc5 21. dxc5, Se5 22. Le2, Ld7 23. Lh5, Te7 24. Sf4, Tf8 25. Sg6, Sxg6 26. Lxg6, Lc6 27. Te2, e5 28. h4, Tf4 29. h5, Le8 30. Kc2, Lxg6 31. hxg6, e4 32. Tb1, b6 33. cxb6, axb6 34. Td1, Te8 35. Td7, c5 36. Tb7, Tf6 37. Tg2, e3 38. Kd3, e2 39. Txe2, Txe2 40. Kxe2, Txg6 41. a4. Det hemmelige træk. Hvid opgav inden genoptagelsen.

5382

Birds åbning

Hvid: *Karl Sønderstrup*, Ålborg

Sort: *Poul Hage*, Næstved

Veteranklassen, 21. april 1973

1. f4, d5. Dette gode forsvar er i overensstemmelse med tidens mode efterhånden blevet fortrængt af varianter, i hvilke den sorte løber udvikles over g7. 2. Sf3, Sf6 3. e3, Lg4 4. Le2, Lxf3. Det er hensigtsmæssigt for sort at afbytte springeren, som kontrollerer det vigtige nøglepunkt e5. I partiet Bent Larsen-Petrosjan fra interzoneturneringen i Portoroz 1958 fulgte dog 4. —, Sbd7 5. Se5, Lxe2 6. Dxe2, e6 7. 0-0, Ld6 8. d4, 0-0 9. Sd2, c5 10. c3, Tc8. Pachman angiver, at sort har en lille fordel; det kunne være interessant at vide, om Bent Larsen, som vandt partiet, er enig med Pachman heri. 5. Lxf3, c6 6. b3, Sbd7 7. Lb2, Dc7 8. 0-0. Mere energisk var enten 8. c4 eller 8. d4. 8. —, e5. Hermed er sorts åbningsproblem løst. 9. Lg4. Hindrer 9. —, 0-0-0, men koster tid. 9. —, Ld6 10. Lxd7†, Sxd7 11. Dg4, exf4. Det simpleste. Hvid kan nu ikke spille 12. Lxg7, Tg8, og ej heller 12. Dxc7, 0-0-0 er tilrådeligt. 12. exf4, 0-0-0 13. a4. Bonden på g7 er stadig »forgiftet«. 13. —, Kb8 14. d3, Thg8. Truer med eventuelt at spille g7-g5 med angreb

på f-bonden. Hvid beslutter sig derfor til at bytte løberen af. 15. La3, Sf6 16. Df3, Tde8.

Hvid er vejet tilbage for alle komplikationer, og de kommende problemer er af rent positionel natur. Sorts fordel er klar, dels i kraft af udviklingsforspringet og besættelsen af den åbne e-linje, dels fordi hvid har besvær med de sorte felter. Løberen kan ikke blive stående på a3, hvor den kræver dækning, men efter afbytning på d6 skal hvid ofre tid på at parere skakken på c5, hvorved sort når at dublere tårne i e-linjen. Hvids næste træk koster, som det let ses, en bonde. 17. Kh1, Lxf4 18. g3, Lh6 19. Lc1, Lxc1 20. Txc1, Te7 21. Sd2, Tge8 22. c4. Hvid har intet modspil og går forbavsende hurtigt til grunde takket være sorts kontrol af e-linjen og de sorte felter. 22. —, Te2 23. Sf1, De5 24. b4, Dd4 25. b5, Tf2 26. Dd1, T8e2 27. bxc6, Tg2, hvid opgiver. Mat er uundgåelig.

Poul Hage

Sidste runde

Flere gange i danmarksturneringerne har oprykningen til landsholdsklassen næsten været en kendsgerning, i 1965 og 1967, medens 1968 næppe tæller med, da sidste rundes parti endte i en »fuser« i stedet for med en »gyser«. Næste deltagelse skete i 1970; men da blev nedrykningen undgået på et hængende hår. Derpå var der pause til 1973, hvor jeg før sidste runde førte med 5½ points af 7.

5383

Hollandsk

Hvid: *Torben Kjeldsen*, Studenterne

Sort: *Poul Fl. Fries Nielsen*, Esbjerg, Skf.

Eliteklasse A, 8. runde, 23. april 1973.

1. d4, f5 2. c4, Sf6 3. e3, e6 4. f4. Indført af Akiba Rubinstein, så trækket turde være fuldt ud spilleligt. 4. —, Se4 5. Sf3, b6 6. Sbd2, Le7 7. Ld3, Lb7 8. 0-0, 0-0 9. Dc2, Sf6. Vil sort ikke spille d5 med dobbelt-stonewall, er der ingen

vej uden om tilbagetrækningen. 10. e4. Virker logisk. Det kunne også forberedes med b3-Lb2-Tae1. 10. —, Sg4 11. Sb3. Enklere Te1. 11. —, a5 12. Ld2. Interessant er 12. h3, a4. 13. hxg4, axb3 med bedst spil til sort.

12. —, Sc6 13. a3. Hvid vil beholde sin sort-feltede løber. Ellers kunne der blive tale om 13. Tae1, Sb4 14. Lxb4, Lxb4 15. Te2, fxe4 16. Lxe4, Lxe4 17. Dxe4 med formentligt lige spil. På 13. exf5 kunne følge: 13. —, a4 14. Sc1, Sxd4! 15. Sxd4, Lc5 16. Se2, Dh4 17. h3, Lxd4† 18. Sxd4, Dg3 19. Sf3, Lxf3 20. Txf3, Dh2† 21. Kf1, Dh1† 22. Ke2, Dxc2† 23. Ke1, Dxf3 med stærkt sort angreb. 13. —, a4 14. Sc1.

14. —, Sxd4!? Friskt spillet - eller overfrækt. Hvid havde ikke anset denne mulighed for farlig. 15. Sxd4, Lc5 16. Se2. Hvis 16. Dc3, da fxe4 17. Le2, Df6 eller 17. Lc2, Dh4 18. h3, e5!, og sort vinder.

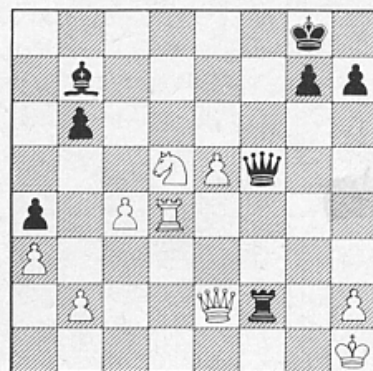
16. —, Df6 17. Lc3?! To andre varianter:

a) 17. e5, Dh4 18. h3, Lxd4† 19. Sxd4, Dg3 20. Sf3, Lxf3 21. Txf3, Dh2† 22. Kf1, Dh1† 23. Ke2, Dxc2† 24. Ke1, Dxf3 25. hxg4, Dxc4, og med tårn + 3 bønder for 2 løbere ser sort fortrøstningsfuldt på fremtiden.

b) 17. Dc3, fxe4 18. Lc2, e3 (Ikke: 18. —, e5 19. fxe5 Dxe5 for 20. Lf4) med to mulige fortsættelser, enten 19. Lxe3, e5! 20. fxe5, Dxe5 21. Lf4, Dxe2 med sort gevinst - eller 19. h3!, e5 20. fxe5, Dxe5 21. hxg4, exd2 22. Dxd2, hvor sort kun har én bonde for officeren; fortsættelsen kan blive: 22. —, Ld6 23. g3, Lc5 24. Tf4, Tae8 25. Kf1 med uklart spil.

17. —, Se3? Nok bedre end: 17. —, e5 18. fxe5, Dxe5 19. Tf4, g5 20. Txg4, fxg4, og hvid klarer sig, men klart ringere end: 17. —, Dh4! 18. h3, Se3 19. Dd2, Sxf1 20. Txf1, fxe4 21. Lc2 e5! og sort vinder i få træk. 18. Dc1. For at besvare fxe4 med Dxe3. 18. —, Sxf1 19. e5, Dh6 20. Dxf1, d6! 21. Kh1. Hvid bør ikke indlade sig på: 21. exd6, e5! 22. fxe5, De3† 23. Kh1, Dxd3

24. Se6 cxd6! med fordel til sort. 21. —, dxe5 22. fxe5 De3 23. Sxe6. En vanskelig beslutning: 23. Lc2, Dxe5 og nu enten 24. Sb5, De3 25. Sxc7, f4! 26. Sg1, f3, der virker dræbende - eller 24. Sb3 De3 25. Sxc5, bxc5, og f-bonden har fri bane - eller 24. Sf3, De3 med tårn + 2 bønder for 2 springere og stadig tryk mod hvids stilling. 23. —, Dxd3 24. Sxf8, Txf8 25. Sf4. Også Sd4 kom i betragtning. 25. —, Dd7? Hvid åndede lettet op. Han havde været mere ked af: 25. —, Dxf1 26. Txf1 La6. 26. Td1. Her eller i næste træk var også e6 en overvejelse værd. 26. —, De8 27. Sd5? Det rigtige var 27. h4! og derefter f.eks.: 27. —, h6 28. h5, Le3 29. Sg6, f4 30. Dd3 med større remischancer end i partiet. 27. —, f4! 28. Sxc7? Undervurderer f-bondens fremstød. Td3 måtte spilles. 28. —, Dh5 29. Sd5, f3 30. gxf3, Txf3 31. De2 Df5. Bemærk 31. Se7†, Kf7 32. Sxf5, Tf1†† mat. 32. Ld4. Hvad ellers? 32. Tg1, Lxg1 33. Se7†, Kf7 34. Sxf5, Tf1† 35. Dg2, Lc5† mat - eller 32. Tg1, Lxg1 33. Kxg1, Dd3 og kvaliteten gør udslaget. 32. —, Lxd4 33. Txd4, Tf2.

Og nu 34. De3, Db1† eller 34. Dg4, Dxe5 og sort vinder. 34. Kg1! Dette måtte hvid have på rede hånd, da han spillede sit 32. træk. Det overraskede sort, der var i tidnød. 34. —, Txe2 35. Se7†, Kf7 36. Sxf5, Ke6 37. Sxg7†, Kxe5 38. Td7, Le4 39. Se8. Rigtigt h4, omend sort bør vinde. 39. —, Txb2 40. Sc7. Også hvid havde travlt. En praktisk mulighed var 40. Te7†, Kd4 eller Kf4 41. Sd6 eller Sf6, men sorts gevinst kan der ikke herske tvivl om. 40. —, Tg2† 41. Kf1, Txb2 42. Sd5, b5 43. Se3 Kf4 44. Sd5†, Lxd5 45. cxd5 (Txd5, b4 eller bxc4 og sort vinder), b4 46. Kg1. Efter d6 vinder b3!, ikke bxa3? for Ta7! med remis. 46. —, Td2 47. d6, bxa3 48. Ta7, Td4. Sorts sidste »chance« for at trække forkert: 48. —, a2? 49. Txa4†, Ke5 50. d7= remis. 49. d7, a2 50. Txa4, Txa4 51. d8(D), a1(D)†. Hvid opgiver.

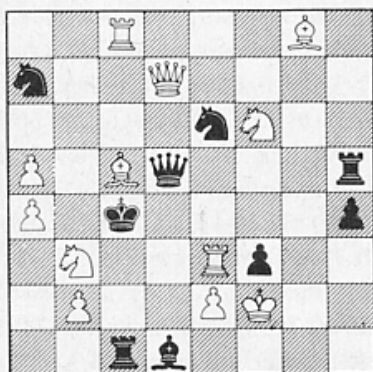
Torben Kjeldsen

Redaktion:

JAN MORTENSEN (originaloppgaver - diverse)
 Sct. Olavsallé 44, 2630 Tåstrup. Tlf. (01) 99 25 58
 J. P. TOFT (løserturneringen)
 Broergade 8, 1672 København V. Tlf. (01) 22 08 22.

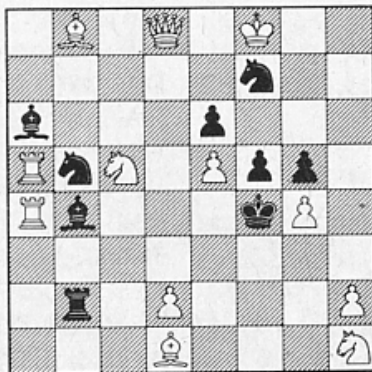
Originaloppgaver

9291. Cor Goldschmeding
 Arnhem (Holland)

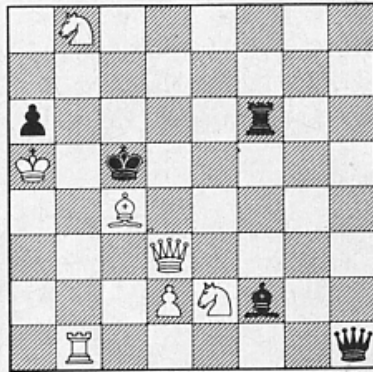
Mat i 2 træk

9292. David Hjelle
 Volda (Norge)

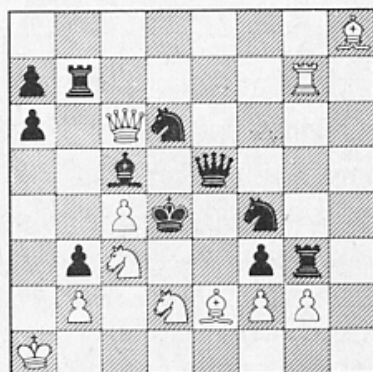
Mat i 2 træk

9293. Verner Johnsen
 København

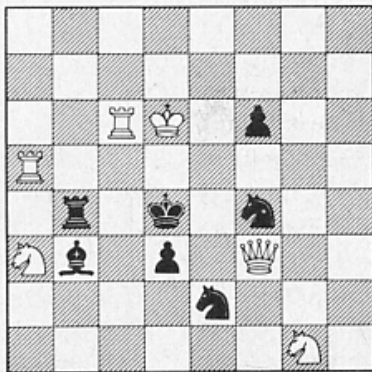
Mat i 2 træk

9294. Miroslav Stosic
 Beograd

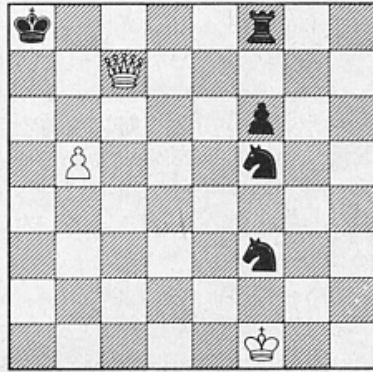
Mat i 2 træk

9295. Talip Ch. Amirov
 Nachodka (SSR)

Mat i 3 træk

9296. Knud Hannemann
 København

Mat i 4 træk

Løsninger til opgaverne i april og majnumrene

9244. a 1. f5. 1. Ld6? f5! b. 1. Ld6. 1. f5? Th6!
 1. Dg1? Lb4! Smuk tvilling med Grimshaw på
 d6 i a og Nowotny på samme felt i b (PG). Mat-
 trækkene er de samme i a og b efter Td6 og Ld6,
 men i a er der sorte selvspærringer og i b dob-
 beltrusel. (4 p.).

9245. 1. Th3. De sorte bønder spærrer 6 gange
 for Th4, alle med samme mat. 1. Txd5? Td4!
 (2 p.).

9246. 1. Sb2 truer 2 Sd3. Ideen ligger i, at bon-
 debatteriet efter 1. —, Sd2 og 1. —, Se5 må afskæ-
 re den sorte brik, som sort netop har frigjort.
 Dual efter 1 - Sg1 (PG, VR), men den synes u-
 undgåelig. Ikke færre end 18 fejlløsninger: 1. Sd2?
 Se5! 1. Se5? Sd2! 1. Se3? Txe3! (2 p.).

9247. 1. dxc8T; 1. dxc8L; 1. dxc8S. 1. d8D;
 1. d8S. Grosses Konstruktions-Kunststück (HK).
 (10 p.).

9248. 1. Txb5. Sort åbner 5 gange for hvide
 brikkers bevægelseslinier. (2 p.).

9249. 1. Kxg3 med tre sorte kongetræk. Før-
 stetrækket er dog mindre heldigt, da det fjerner
 et kraftigt sort forsvarstræk. (2 p.).

9250. 1. e8L Ke7 2. b8T. En nydelig opgave
 med to successive minorforvandlinger (= for-
 vandlinger til andet end dronning). Samme for-
 vandlinger er dog lavet for 100 år siden af C.
 H. Blood, Chess Journal 1873 (9297): Kf8 Lf4
 Bg7 Bh7 - Kf6 Bf5. Mat i 3. Og endnu før af Si-
 las Angas, Ill. London News 1850 (9298): Kg4
 Lg8 Bf6 Bg6 - Kh6 Bh7. Mat i 5 ved 1. gxh7 2.

h8L 3. f7 4. f8T. I 9250 kan Bb4 og Bb6 erstattes med hLb6 (forf.). (3 p.).

9251. 1. Sc8, Kd7 2. Dxc5, Kxc8 3. De7; 2. —, Kc6 3. Dd6; 2. —, Kd8 3. Sa7. 1. —, Kxf6 2. Db6, Ld6 3. Kh6; 2. —, Kg7 3. Dh6. 5 modelmætter. 1. a7? Kf6 2. a8D, Lf4! Pæne matbilleder med sparsomt hvidt materiale (PG). En fin opgave (VK). (4 p.).

9252. Matten 1. —, Kb5 er klar, og det gælder blot om at sætte Bg5 ud af spillet. I diagramstillingen kan det efter gxf4, g4 og gxh4 ske ved hhv. Lf3, Sg3 og Lh3. I løsningen må hvid dronning efter 1. Dc3 overtage rollen som stopklods; 2. Df3, Dg3 hhv. Dh3. 1. —, bxc3 2. Tb5. (2 p.).

9253. 1. Tb6, Te4 2. Dd6; 1. —, Le4 2. Lf2 danner en Grimshaw, idet spærringen for Lg6 udnyttes som en frigørelse af hvid dronning. I varianterne 1. —, Se4 2. Dc4 og 1. —, Be4 2. Dd4 udnyttes, at der spærres for både T og L samtidigt.

9254. 1. Sd1 med Grimshaw på e7, f6 og g2. En fantastisk opgave (VJO). HK har ikke ret, når han mener, at en tripleret Grimshaw kun kan fremstilles ved trækvang. Se f.eks. følgende: L. I. Loschinskij, 1. hædr. omt. L'Italia Scaceh. 1930 (9299): Kc7 Dc2 Tf1 Th4 Lf7 Lh2 Sb4 Sf8 Ba6 Bd3 - Kc5 Ta2 Tg6 La1 Lh3 Bb5 Bc3 Bc6. Mat i 2. 1. Tb1 truer 2. d4. (2 p.).

9255. 1. Dg5 med blokade af to flugtfelter (Txb6 og Ld5), den ene gang med krydsskak. Uden sammenligning månedens bedste og sværeste totrækker (AEJ). God opgave (VR). (2 p.).

9256. 1. Sxc3 med tre gode skakker: Lxc3, Kd3 og Kf4. Gode bindingsmætter (AEJ). Ikke nogen dårlig debut (VJO). 1. Sc1? Dg5! Har ganske ufortjent ligget i forfatterens lomme i over 20 år! (2 p.).

9257. 1. Dg4 med bindingsmætter Sc3 og Sc5, når Sf4 flytter. Sehr gute Konstruktion (HK). Hyggelig og rar (VJ). (2 p.).

9258. 1. f5 2. Lc2 3. Ld3 4. Ta4. HK og OJK spørger efter begrundelsen for Bf7. (5 p.).

9259. 1. Ta8 (2 p.).

9260. 1. Dh5 (2 p.).

9261. a. 1. bxa3. b. 1. Dc5. c. 1. Lxe8. d1. bxc3. Den groveste albino, jeg endnu har set (PG). Albino er de fire træk af en hvid bonde på 2. række. Opgavens værdi ligger desuden i de fem helt forskellige modelmætter, men de store ændringer og de grove førstetræk tager ikke så lidt af glansen (8 p.).

9262. 1. Sa4 med kamæleonekko efter Kc6 og Kd6 (kamæleonekko = helt identiske matstillinger, hvor sort konge står mat på forskelligt farvede felter). Relativt sværest af småopgaverne (HK). 1. Se6? Kc6! En sand nydelse (VJO). (2 p.).

9263. 1. b8T. Hvad kan grunden være til, at

10 løserne »løser« denne opgave ved 1. De5? (2 p.).

9264. 1. La6, og de to trusler 2. Db7 og 2. Dg3 optræder hver for sig efter 1. —, h1S og 1. —, h1D. (2. Dh2 fremkommer aldrig). (2 p.).

9265. 1. Sf2. Igen adskillelse af 2 trusler, her dubleret efter S-træk og bondeforvandling (2 p.).

9266. 1. Sc4. God kongestjerne (VJO, VR). (2 p.).

9267. 1. Lc1. Igen kongestjerne (HK). (2 p.).

9268. 1. Sh4. Fjernes Bc4 og flyttes HK til c6, er der yderligere en variant (VJO). (2 p.).

9278. Sorts sidste træk kan kun være Kg1-g2 (evt. Kg1xg2), forudgået af T-h1. Rokaden er altså ulovlig, hvorfor 1. Dg5? Kf3 2 00 ikke løser opgaven. Det gør derimod 1. Dh5 og desværre også 1. Ke2. Dette var ikke tilsigtet fra redaktionens side, men i og for sig meget heldigt set fra et løserturneringsmæssigt synspunkt, idet kun fire løserne (N. Danstrup, A. Sv. B. Hansen, V. Røpke og E. Tjørnhøj-Thomsen) fandt begge løsninger. Adskillige løserne har kun fundet 1. Ke2 og har ikke undret sig over dualen 2, Tg1 og Dg5. (6 p.).

9279. Da rokaden er illegal, kan opgaven ikke løses ved 1.00, Sf7 2. Tf7; 1. —, Lc2 2. Sc2; 1. —, Le2 2. Ke2, men kun ved 1. Lb8 2. Th7. (1. Kd1? 2. Kd2, Se5!). Ld1 er en forvandlet bonde, hvilket betyder, at HK ikke har stået på e1, da forvandlingen fandt sted. (6 p.).

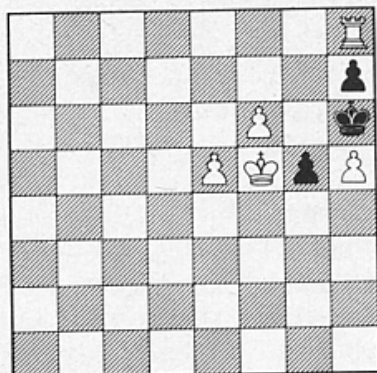
9280. 1. Lb2, og efter 1. —, Kgl kun 2. Ke2, ikke 2.000. Stillingen i SV hjørne kan kun opløses, hvis Lb2 er kommet fra a1 (hvad enten løberen er den oprindelige Lf8 eller en forvandlet bonde), dvs. Ta1 er tidligere flyttet (5 p.). Disse tre retrograde analyser er blevet meget positivt modtaget af løserne, og selv om enkelte har haft svært ved at formulere begrundelsen - på grund af opgavernes uvante art - har vi godtaget alle løsninger, hvoraf det fremgår, at løserne har opfattet ideen.

9281. b7xSa8S og b8D (2 p.).

Ændring i problemafdelingens redaktion

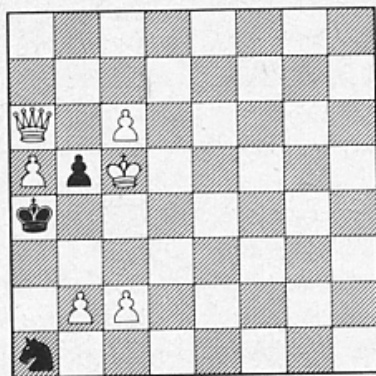
Efter at O. G. Lauritzen sidste år så sig nødsaget til at trække sig tilbage fra opgaveafdelingens redaktion, har jeg selv varetaget arbejdet med løserturneringen. Den store tilgang af løserne har bevirket, at det samlede redaktionsarbejde er for meget for en person, og det er mig derfor en glæde at kunne meddele, at herr J. P. Toft har indvilliget i at indtræde i redaktionen som leder af løserturneringen. J. P. Toft er velkendt i skakproblemkredse, bl.a. som indehaver af verdens største fungerende samling af skakopgaver og som problemredaktør af Arbejder-Skak fra 1947-70 (og som redaktør af bladet endnu længere).

9300. Friedrich Amelung
Düna-Zeitung 1997

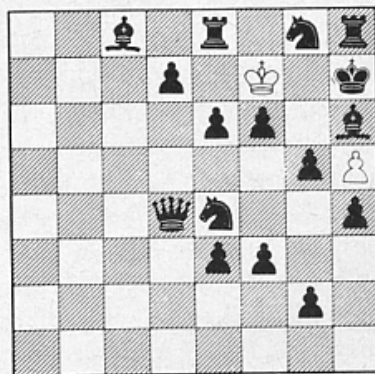
Mat i 2 træk

9301. Bror Larsson
Tidskr. f. Schack 1940

Mat i 1 træk

9302. P. Kahl & J. Mortensen
Die Welt 1967

Mat i 1 træk

En passant og retrograd analyse

En passant som første træk i en skakopgave er kun tilladt, hvis man kan bevise, at det sidste træk har været dobbelttræk med den bonde, der skal slås en passant. I 9300 er sorts mulige sidstetræk let at overse: g7-g5, g6-g5 og Kg7-h6 (eller Kg7xh6). g6-g5 er ikke muligt, da hK så har stået i skak, selv om sort var i trækket, og sK kan ikke komme fra g7, da hvid så intet forudgående træk har med Bf6. Derfor er g7-g5 sidste træk, og 1 h5xg5 ep løser opgaven.

9301 kan tilsyneladende også løses ved ep-slag, men en nærmere undersøgelse viser, at sidste træk også kan være a2-a1S, og dermed er ep-slag i nøglen ulovligt. Løsningen er 1. Dxb5.

9302 er en retrograd analyse af lidt mere kompliceret art. Tilsyneladende er der mange mulige sidstetræk, men hvis hvid skal kunne gøre mat, må det jo bevises, at g7-g5 er det eneste mulige, hvilket sker ved følgende ræsonnement: Be3, Bf3, Bg2 er sorts oprindelige Ba7, Bb7 og Bc7, der på deres vej ned har slået 12 hvide brikker. Da sort har 16 brikker på brættet, er Bh5 hvids oprindelige h-bonde, der aldrig har slået. Det har derimod Bh4. Da sort har slået hxg og g5xh4, har sort slået ialt 14 hvide brikker, d.v.s. alle manglende hvide (Ba2 er forvandlet på a8 til officer, der derefter er blevet slået). Det gælder nu om at finde et sort sidstetræk, der tillader hvid at have gjort et træk umiddelbart forud. F.eks. Da1-d4 duer ikke, da hvid ikke kan være kommet med kongen fra f8 på grund af illegal dobbeltskak med Te8 og Lh6. Ke7-f7 duer heller ikke. En simpel vurdering af mulighederne viser, at kun g7-g5 er mulig.

Nedenfor endnu nogle simple eksempler, hvor løseren kan bevise ep-slagets lovlighed eller ulovlighed.

9303. David Hjelle, Dagbladet (Oslo) 1961: Kf1 Tg6 Bf3 Bf5 Bg4 Bg5 Bh3 - Kh5 Bh2 Bh4.

Er sort mat? b) sTh2. Samme spørgsmål.

9304. Max Benninger, Schw. Schachztg. 1944: Kh5 Se7 Sf6 Bf5 Bh6 - Kh8 Bg5 Bh7. Mat i 2 træk.

9305. B. Pavlovic, Verdensløserturneringen 1947: Kh5 Th7 Lh6 Sd7 Sh8 Bf5 Bf6 - Kg8 Bg4 Bg5. Mat i 2 træk.

9306. C. Schmidt, Leipz. Ill. Ztg. 1852: Kf5 Td8 Bb6 Bd5 Bd6 Bf6 Bg3 Bh4 Bh5 Bh6 - Kf7 Lc8 Bb7 Bd7 Bg4 Bg5 Bh7. Mat i 4 træk.

Løserturneringen

I løserturneringens B-afdeling indgår denne gang opgaverne 9291-94 og 9296 (sidstnævnte er trods trækantallet ikke vanskelig). I A-afdelingen samt i den løbende turnering indgår desuden 9295 og 9303-06. Bemærk af løsninger fremover indsendes til J. P. Toft, Broagergade 8, 1672 København V.

Løserliste (total april-maj)

Aaen 108 (114), Ivan Normann Andersen 61 (75), B. Andreassen 62, H. Andreassen 153 (181), Arnfast 130 (155), Balle 64, Bentzen 106, Binderup 137 (139), Brun 153 (178), Buchwald 157 (212), Bundgård 56, Bühring 149 (166), Christensen 137 (152), Jens Christoffersen 61 (80), Clausen 73 (82), Danstrup (218), Dithmer (196), Bjørn Enemark 49 (69), L. Felby 61, Flarup 74 (96), Grevlund (216), Grøn 19, Haarup 159 (211), C. Hansen 157 (178), C. M. Hansen 103, M. Hansen 100 (102), Ove Hansen 41, P. H. Hansen 140, Sv. B. Hansen 147 (195), Hedebo 129 (145), Hinrup 144 (171), Hjorth 77, A. E. Jensen 139 (183), Bj. Jensen 111, Leif Jensen, Kbh. 43 (61), Lf. Jensen, Vordbg. (122), N. P. Jensen 60, Sv. Aa. Jensen 125, V. Johnsen »214), Ev. Jørgensen 49, O. Jørgensen 143 (163), Kjærbye 91 (93), Klinkby 80, Klüver 154 (209), Kløve 145 (173), O. J.

Knudsen 156 (208), P. B. Knudsen 152 (197), B. O. Kristensen (186), L. Kristensen 82, Niels Kristoffersen 15, Kroll (181), Kvist (180), Lahn-Nielsen 143 (169), Landbo 127 (135), F. Larsen 97 (120), L. Thyge Larsen 59, Lea 114 (116), Matras 73 (82), Møller (144), J. Nielsen, Fr. B. (212), J. Nielsen, Kr. E. 80, Jørgen Nielsen 151 (201), N. E. Nielsen 58, P. E. Nielsen 115 (141), Sv. Nielsen 155 (191), Sv. Aa. Nielsen 74 (106), Niels Peter Nissen 30, Olesen 157 (211), Palmer 105 (117), John R. Pedersen 47, P. K. Pedersen 68 (71), Sv. Pedersen (158), B. Petersen 128 (130), C. Petersen 98 (108), E. K. Petersen 102 (108), J. S. Petersen 53 (61), Rasmussen 139, Reeh (189), Ruskjær 8, Røpke (216), Sand 131, Schmidt (197), Sejer 66 (81), Skotte 120 (123), Skov (164), Sønderberg (168), E. Sørensen 43 (45), L. S. Sørensen 123 (128), Pr. Sørensen (156), Thorsen 112 (114), Thrane (188), Tipsmark (179), Tjørnhøj-Thomsen 146 (166), Vognsen 149, Fl. Karlén 66 (89).

Ialt 96 lødere. Maximum i B-turneringen er 159 points; 2 lødere har dette pointsantal. Maximum i A-turneringen er 220 points; ingen har dette - én løser har 218 points.

500-pointsgrænsen i den løbende turnering passeret med martsløserne af Olaf Reeh (1007), med aprilløserne af A. Binderup (506), Gustav Brun (518), Alfred Dithmer (6520), K. Thorsen (504), og med majløserne af Hans-Henrik Vognsen (528). Løserpræmie tilsendes.

korrespondanceskak

Indenlandske turneringer

Turneringsleder:
Axel Nielsen, Klostervej 23, 5000 Odense.
Tlf. (09) 12 52 50 . Giro 96 38

Afsluttede partier

Landsholdsklassen 1972: P. Gallmayer vundet over K. A. Larsen, Ove Søgaard vundet over Finn Vester på tid.

Mesterklassen: 175: 4/3. - 174: 4/2.

1. klasse: 318: 7-1. - 319: 1-2. - 320: 5/7, 2/1. - 321: 2/3, 2/1.

2. klasse: 664: 1/6 og 5/6, da 6 er tavs. - 669: 2/7. - 670: 6/4, 5/4, 5/6, 5/7. - 671: 3-6. - 672: 4/2. - 673: 2/3. - 674: 7/5, 6/5. - 675: 1/3, 1-6. - 676: 5/6, 6-2, 3/2. - 677: 2/6, 6-4, 3/6. - 678: 7/4, 6/7, 1/3.

3. klasse: 734: Partiet 3 mod 6 indkaldes til bedømmelse. - 735: Partiet 7 mod 3 indkaldes til bedømmelse. - 740: 4/3, 7/2 på tid. - 741: 3-6. - 743: 2-5, 5-3, 5-6, 3/4. - 744: 4/5, 1/5, 2/5. - 745: 2/6, 2/5, 4/2, 7-5. - 748: 6/5. - 749: 4/6, 5/7, 3/6, 5/6. - 750: 1/4, 7/5, 3/5, 3/4, 1-2, 1/5. - 751: 5/7.

4. klasse: 644: 3-4, 3/5, 3/2. - 651: 6/7 på tid, 2/3. - 654: 1/3. - 657: 6-2. - 658: 5-3, 4-7, 1 er tavs og får 0 mod 2, 3, 6 og 7. - 659: 4/1, 7/1, 3/1, 2/1, 5/1. - 660: 6/1, 6/4, 6/2, 6/3, 4-2. - 661: 3/7, 3/6. - 662: 3-4, 4/1, 3/6. - 663: 3/1, 7 er tavs, alle får 1 mod ham. - 664: 2/4, 6/4, 7/2, 6/2. - 665: 3/4, 1/6, 6/4, 5/4, 3/7, 1/4. - 666: 2/3, 4/1, 5/1, 4/3. - 668: 7/5, 2/5, 1/5, 6/5, 3/5, 4/5, 2/7, 7/1.

Afsluttede grupper

M. 173:

1. Arne Sørensen, Århus	5	1.-2.
2. Steen Vestergaard, Hvidbjerg	3	3.
3. Fredy Frydkjær, Degerfors ...	1½	
4. Viggo Bové Quist, Bogense ...	5	1.-2.
5. Johs. Christensen, Hauge	2	
6. Poul Larsen, Maribo	2½	
7. Møller Thomsen, Allerød	2	

Nr. 1 og 4 rykker op i landsholdsklassen.

II 659:

1. E. C. Vajhøj, Frederiksh.	3	
2. Tage M. Schrøder, Viby	2	
3. T. Roel, Solrød Strand	2	
4. A. Svensson, Aalborg	5	1.-2.
5. H. Sørensen, Flejsborg	5	1.-2.
6. B. Bangsgaard, Virum	0	
7. G. Sigaard, Aalborg	4	3.

II 664:

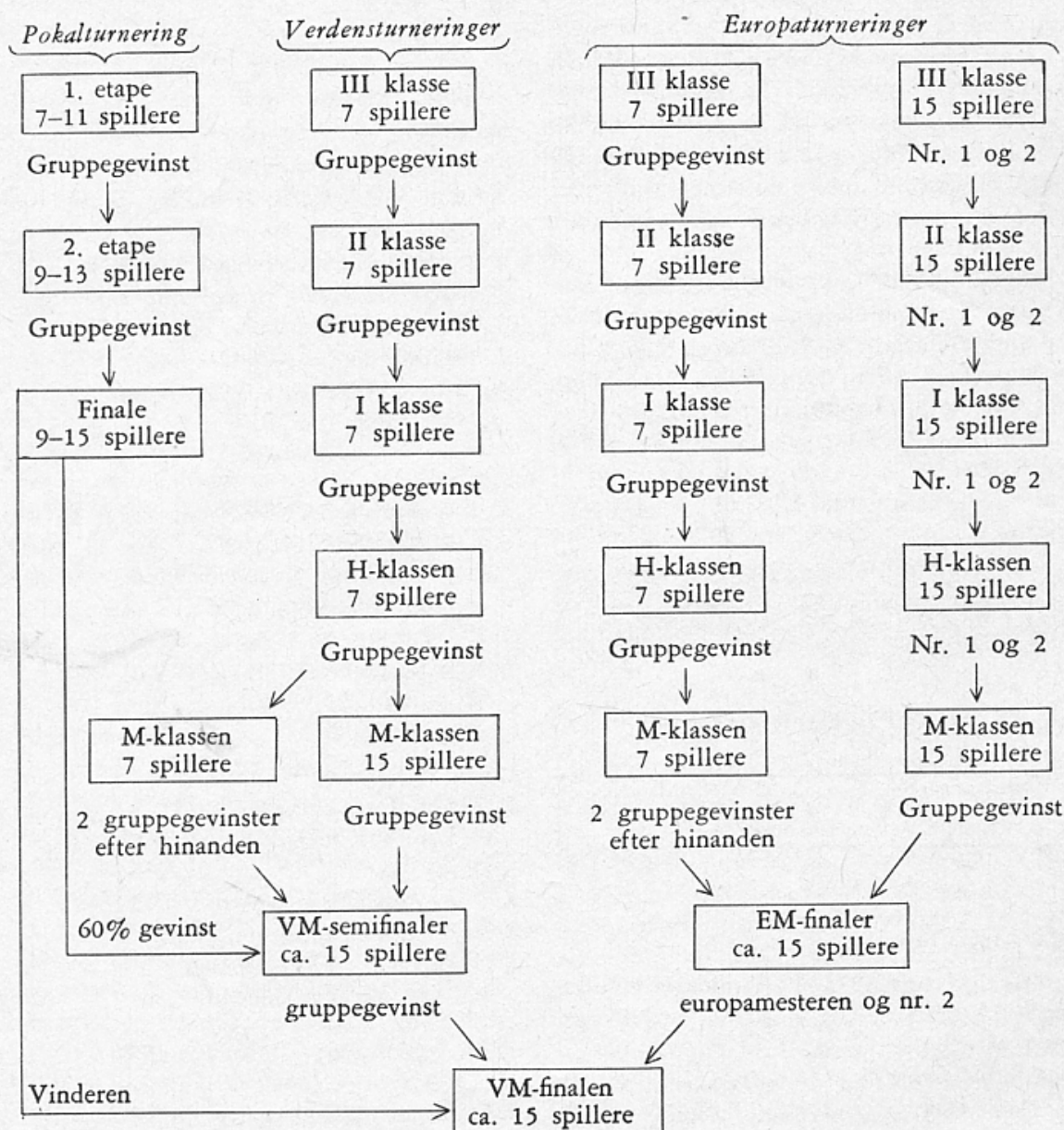
1. G. S. Larsen, Egedesminde ...	3	3.
2. H. Larsen, København	2½	
3. H. Aa. Hansen, Kbhvn.	6	1.
4. O. Antonsen, Bjæverskov	2	
5. Lars Persson, Brønshøj	4	2.
6. Ø. D. Jacobsen, Vestmanna	½	
7. Jan Sandahl, København	3	3.

III 738:

1. F. Justesen, Randers	4	3.
2. Sv. E. Poulsen, Skalborg	0	
3. P. Bennedsen, Horsens	3	
4. K. D. Jessen, Gadbjerg	2	
5. Arne Pedersen, Aalborg	5	2.
6. S. Frederiksen, Lyngby	0	
7. L. Thyge Larsen, Lyngby	6	1.

Hvorledes man bliver verdensmester i korrespondanceskak!

Den, der begynder at spille international korrespondanceskak, har ret til selv at vælge, om han vil starte i III, II eller I klasse - eller i en pokalturnering. Han befinder sig da umiddelbart i et opflytningssystem, som alene kan føre frem til VM-finalen. Skulle to spillere opnå samme antal points (i samme gruppe), der udgør mindst 80 % af de mulige points, flyttes begge spillere op. Med »efter hinanden« (se skemaet) menes, at der ikke bør ligge alt for lang tid mellem første og anden gruppegevinst, er man f.eks. i løbet af et år startet i en gruppe i marts, en anden i august og en tredje i december, sker opflytning, hvis man har vundet marts- og december-gruppen uafhængigt af placeringen i augustgruppen. - Den, der ønsker at starte i M- eller H-klassen, må kunne godtgøre sin spillestyrke. - Opnået kvalifikation i en verdensgruppe (ICCF-gruppe) kan anvendes til start i en europaturnering og omvendt; f.eks. kan man starte i en verdensgruppe i II klasse, hvis man forud har vundet en III klasse i en europaturnering, og man kan starte i M-klassen i en europaturnering, hvis man forud har vundet en H-klasse i ICCF. Derimod kan man kun kvalificere sig til en EM-finale fra en europaturnering. Til VM-semifinalerne har ICCF-medlemslande ret til at nominere én eller flere spillere ifølge ICCF-styrelsens bestemmelser. Noget lignende gælder ikke for EM-finalerne.

Vinderen bliver korrespondance-verdensmester.

Verdensmestre i korrespondanceskak

1953—1958: C. J. S. Purdy (Sydney).
1959—1961: V. V. Ragozin † (Moskva).

1962—1964: A. O'Kelly (Bruxelles).
1965—1967: V. V. Sagorovskij (Voronesj).
1968—1970: Hans Berliner (Rockville, USA).
1971— : Hors Rittner (Berlin, DDR).

IV 642:

1. Preben Hostrup, Vejle	1	
2. K. Pedersen, Nakskov	3	3.
3. K. Skivinger, Helsingør	3	3.
4. L. M. Pedersen, Kbhvn.	0	
5. Jørn Sørensen, Langå	5½	1.-2.
6. Harald Balling, Lund	1	
7. N. J. Kristiansen, Rudkøbing	5½	1.-2.
- Nr. 1, 4 og 6 reagerede ikke på henvendelse i Skakbladet og får 0 i indbyrdes partier.

IV 644:

1. H. Buttenschön, Skanderborg	3½	3.
2. B. Juul-Jensen, Lyndby	3½	3.
3. Jens Gade, Godthåb	4½	1.
4. Mikael Hansen, Horsens	4	2.
5. Leo Rasmussen, Odense	1½	
6. Aa. Ludvigsen, Ikast	3½	3.
7. P. E. Estrup, Skalborg	½	

Axel Nielsen

Pokalturnering

Turneringsleder:

J. A. Nielsen, Krumsøgården Sløse, 4894 Øster Ulslev
Tlf. (03) 86 53 45 . Giro 16 96 15

Holdturnering

Turneringsleder:

Preben Hougård Nielsen, Nr. Vilstrup, 7100 Vejle.
Tlf. (05) 82 74 38 . Giro 20 65 84

Udenlandske turneringer

Turneringsleder og repræsentant i ICCF:

Arne Henriksen, Syrenvej 34, 6880 Tarm.
Tlf. (07) 37 11 49 . Giro 10 59 15

turneringer

Redaktion: KNUD FISCHER,
Ådalsvej 7,
7100 Vejle

Linjebetaling for turneringsindbydelser

De første 6 linjer af en turneringsindbydelse er gratis. For hver linje udover de 6 er prisen 5 kroner. + moms. Betaling skal ske på giro 2 08 01 (DSUs kasserer) umiddelbart efter, at indbydelsen er bragt i *Skakbladet*.

Kommende turneringer

Ballerup-turneringen 1973

Koord. EMT i *Maglegården, Magleparken 9, Ballerup*. Spilledage: 28/8, 29/8, 4/9, 5/9, 11/9, 18/9 og 25/9 kl. 19,30, M dog 18,30. *Klasser og indskud*: M 35 kr., 1. 30 kr., 2. 25 kr. og 3. kl. 20 kr. Tilmelding med indskud og spillerkort senest 13/8 til *Peter Christensen, Kratvej 55, 2760 Måløv, telefon (01) 97 28 55*.

Dianalund 1973

Koord. EMT på *Holbergskolen, Dianalund*. 1. runde onsdag d. 22/8 kl. 19.00, sidste runde onsdag d. 3/10, præmieudd. og lynskak 10/10. *Klasser*: M-1-2-3 (deltagelse i M-klassen sikret). *Indskud*: M 30 kr., øvrige 20 kr., juniorer og pensionister 50%.

Tilmelding med indskud og spillerkort senest 10/8 til turneringslederen *Willy Lundgreen, Asser Riigsvej 8, 4180 Sorø, giro 21 30 61, telefon (03) 63 20 42 (aften), og (03) 63 09 00 (dag)*.

Arrangør: Sydvestsjællands skakklubber.

Holstebro åbne bymesterskab 1973

Koordineret EMT, arrangeret af skakklubberne i Holstebro, i *Juniorhallen, 1. sal*. Spilletider: torsdag d. 16/8 og de følgende 6 torsdage kl. 19. *Klasser*: E-M-1-2-3. *Indskud*: kr. 40, 35, 30, 25 og 20. Tilmelding med spillerkort senest 3/8 til *Herman Dam, Frølundsvvej 13, 7500 Holstebro, telefon (07) 42 59 50*.

Horsens 1973

Horsens Skakforenings årlige koordinerede EMT

spilles igen i år på *Horsens Bibliotek* (ved bane-
gården). Der spilles i weekend'erne 25-26/8, 8-9/
9 og 22-23/9 med afslutning lørdag d. 29/9. Lør-
dage spilles kl. 14.00, søndage kl. 10.00. *Indskud:*
E og M 50 kr., 1. 30 kr., 2. og 3. kl. 20 kr. Til-
melding med indskud og spillerkort senest 12/8
til *Herluf Andersen, Gothersgade 8, 8700 Hor-*
sens, telefon (05) 62 47 18.

Næstved EMT 1973

Arrangør: Præstø, Vordingborg og Næstved
skakklubber. Spilles på *Kildemarksskolen i Næst-*
ved 7 torsdage i træk, 1. runde 23/8. *Klasser og*
indskud: M 50 kr., 1. 40 kr., 2. 30 kr. og 3. kl.
20. kr. Tilmelding med indskud og spillerkort
senest 15/8 til *Helge Olsen, Niels Juulsvej 8,*
4700 Næstved. Nærmere oplysning ved *Tommy*
W. Dunk, telefon (03) 58 63 61, lokal 29.

Sydjysk enkeltmandsturnering 1973

Koordineret EMT i *Restaurant Palmehaven, Ve-*
jen, torsdagene 16/8, 23/8, 30/8, 6/9, 13/9 og
20/9 kl. 19.00, sidste runde spilles lørdag d. 29/9
kl. 13.00. Der spilles i klasserne E-M-1-2-3. *Ind-*
skud: juniorer og pensionister 15 kr., seniorer 30
kr. Tilmelding med indskud og spillerkort senest
4/8 til *Sigfred Olsen, Vesterallé 41, 6600 Vejen,*
telefon (05) 36 11 15.

Ålborg Skakforenings koordinerede EMT 1973

Spillested: *Sct. Mariæ skole, hj. af Kastetvej og*
Badehusvej. Spilletider: 7 tirsdage i træk, 1. run-
de 14/8, E og M kl. 18.30, øvrige kl. 19.30. *Ind-*
skud: Seniorer 25 kr., juniorer og pensionister
15 kr., opkræves 1. spilleaften. Tilmelding med
spillerkort senest 10/8 til *Karl Sønderstrup,*
Tjørnevej 15, Hasseris, 9000 Ålborg, telefon (08)
18 29 02.

Solvognsturneringen 1973

Hurtigskak, ½ time pr. spiller pr. parti, 5 run-
der. Arrangeret af Nordvestsjællandsskakklub-
ber. Bemærk *nyt spillested:* Odsherredshallen,
Vig (10 km syd for Nykøbing S). Godt cafeteria
med rimelige »skakmadpriser«. *Spilletid:* Søndag
d. 5/8, åbning kl. 9.15, 1. runde kl. 9.30, præ-
mieuddeling ca. kl. 17. *Klasser og indskud:* M
30 kr., 1. 25 kr., 2. og 3. kl. 20 kr., og 4. kl. 15 kr.

Præmier: Den første præmie i hver klasse er
specialfremstillet kunsthåndværk med solvogn-
motiv (keramik), ellers kontante præmier. Sid-
ste år deltog 116 spillere fra 32 klubber.

Tilmelding med angivelse af klasse (på grund-
lag af sidste års resultat eller EMT - ellers fri
tilmelding) og vedlagt indskud senest 1/8 til
Nordvestsjællandsskakklubber, Nordvej 2,

Sandby, 4520 Svinninge, giro 22 69 49. Yderli-
gere oplysninger hos *N. C. Berg, Steinckesvej 9,*
4500 Nykøbing S, telefon (03) 41 09 42.

Vel mødt til sommerskak!

7. internationale weekend-turnering i Vejle

11-12/8, tilmelding senest 4/8 til *Bjørn Laursen,*
Moldevej 33, 7100 Vejle, telefon (05) 82 75 31.
Se venligst indbydelsen i nr. 5.

8. internationale skakturnering i Bern, Schweiz

Schachklub Bern's 100 års jubilæum. 9 runder
schweizer, 29/9-6/10. Deltagertal begrænset til
36 stærke spillere, tilmelding seneste 8/9. Nær-
mere oplysninger hos *Knud Fischer.*

70 års jubilæumsturnering i Hjørring

Koord. EMT i Vendiahallen, Hjørring. *Spilletid:*
Torsdagene 23-30/8, 13-20/9 og 4-11-25/10 kl.
18.30 (M) og 19.30 (øvrige). *Klasser:* M-1-2-3.
Indskud: Seniorer 25 kr., juniorer 15 kr. Til-
melding med indskud og spillerkort senest 10/8
til *Chr. Brønnum, Gram Mikkelsensvej 28, 9800*
Hjørring, telefon (08) 92 13 00 (dag).

Andre turneringer

Nr. Snede Skakklubs 3. weekend-turnering

Turneringen, som afholdtes 5. og 6. maj, havde
64 deltagere. Vinder blev Jørgen Åskov, Evans
med 8 points, øvrige præmietagere blev: Kurt
Nielsen, Herning 7½, Sigfred From, Hoven
7½, Per Knudsen, Silkeborg 7, Jens Chr. Lund,
Haderslev 6½, Heine Svane, Vejle Skk. 6½,
Bjarne Jensen, Horsens 6, Hans J. Jensen, Hor-
sens 6, Ole Lauridsen, Evans 5½, Ivan Mik-
kelsen, Thisted 5½, Hans J. Andresen, Outrup
5, Frits Batz, Vejle Skk. 5, Chr. Christensen,
Kragelund 5, og Leif Segall, Esbjerg 4½.

Johannes Klausen

Ribe Skakklubs forårsturnering 1973

Turneringen spillede 28. og 29. april og havde
66 deltagere. I holdturneringen deltog 16 3-mands
hold. *Resultaterne:* 1. G. Sloth Jensen, Hader-
slev, 7½, 2. J. O. Fries Nielsen, Esbjerg 7½,
3. Vagn Madsen, Slagelse 7, 4. Peter Fries Niel-
sen, Esbjerg 7, 5. Erling Mortensen, Grindsted
6½, og 6. Hans-Henrik Vogensen, Alssund 6½.

Bedste junior og bedst i 2. klasse: J. O. Fries
Nielsen, Esbjerg. *3. klasse:* Carl-Erik Jensen,
Ribe 4½, og *uden for holdturnering:* Hans Klü-
ver, Hamburg 5½.

Holdkonkurrencen vandtes af Esbjerg Skakforening med 18 pts. (Sparekassens pokal).

Ole Balslev

11. åbne Risskov-mesterskab 1973

Det 11. åbne Risskov-mesterskab som blev spillet i St. Bededagsferien 18.-20. maj havde i år samlet 132 deltagere. For første gang var turneringen delt i en hovedgruppe og en basisgruppe. Der var 82 deltagere i *hovedgruppen* og slutresultatet efter 10 runder blev: 1. Frode Fihl-Jensen, Skælskør 8½, 2. Åge Ingerslev, Hjørring 7½, 3. L. Fromm, Hamburg 7½, 4. Jørgen Hvenekilde, Kampklubben 7½, 5. Arne Sørensen, Vejlbj-Risskov 7½. Blandt de 48 seedede spillere fik følgende præmie: Hans Uwe Kock, Vesttyskland 7, Morten Mortensen, Evans 6½, Steen Juul Mortensen, Randers 6½, Hans Rasmussen, Brabrand 6½ samt Gunnar Øe, Odense 6. - Juniorpræmier fik Ole Dam Mortensen, Vejlbj-Risskov 5½ og Torben Rosell, Vejlbj-Risskov 4½. Jean Mörby, Sverige blev bedste veteransspiller med 5.

Præmietagere i *basisgruppen* blev: 1. Arne Karlsen, Roskilde 8, 2. Aksel Kramer, Åbyhøj 7½, 3. Marinus Tomas, Sverige 7½, 4. Tommy Hansen, Nordre 7, 5. Ole Dahl, Brabrand 7. - Bedste juniorspillere: Thomas Knudsen, Nordre 6½ og John Hansen, Skolernes Skakklub 6½.
-hr.

Gymnasieturneringen 1972/73

Årets gymnasieturnering havde deltagelse af i alt 46 gymnasier, heraf 16 fra Storkøbenhavn;

DSU's Støtteforening

Kasserer:

Ole Lauridsen

Broagervej 2, 7100 Vejle

Øvrige gymnasier var spredt ud over hele landet, fra Rønne til Ålborg og fra Tønder til Helsingør. De københavnske hold afviklede deres egne indledende runder (leder Sv. Bing) og kom først i spil mod sjællandske hold i mellemrunderne, hvor de dog blev slået ud; til slut kvalificerede følgende 4 gymnasier sig til finalen, der fandt sted i Odense Skakklubs lokaler den 22. april 1973: Slagelse, Struer, Sct. Knud (Odense) og Risskov i lodtrækningsorden. Resultaterne blev:

	1	2	3	4	5	6	pts.
A. Slagelse	½	1	1	1	½	1	5
B. Struer	1	0	0	0	1	1	3
C. Sct. Knud	0	0	½	0	½	0	1
D. Risskov	½	1	½	1	0	0	3

Slagelse blev således overlegen vinder af turneringen, og holdets 6 stærke spillere overrasktes hver et sølvbæger med inskription og blev hyldet som danmarksmestre; de skal senere repræsentere Danmark i kamp mod nordiske gymnasier.

Arne Henriksen

SKAKBLADET, udgivet af Dansk Skak Union, udkommer hver måned. Abonnement kan tegnes på Skakbladets Ekspedition. Abonnementspris pr. år: kr. 36,00 (inkl. moms og forsendelse). Færøerne, Norge, Sverige, Finland, Island: kr. 36,00 pr. år (inkl. forsendelse). Øvrige udland: kr. 40,00 årligt (inkl. forsendelse).

Dansk Skak Unions forretningsudvalg:

Formand: O. Schøller Larsen, Byvej 254, 2650 Hvidovre. Tlf. (01) 78 81 28.

Kasserer: R. Falborg, Akademihaven, 4180 Sorø. Tlf. (03) 63 11 25 (kl. 13-18). Giro 2 08 01.

Sekretær: Niels Kr. Sørensen, Åkjærvænget 16, Højen, 7100 Vejle. Tlf. (05) 86 33 38.

Juniorleder: Ole Balslev, Tørresager 4, 6760 Ribe, tlf. (05) 42 04 45.

Korrespondanceskak: Knud Fischer, Ådalsvej 7, 7100 Vejle, tlf. (05) 82 82 21 (kl. 18.30-20.00).

Dansk Skak Unions spilleudvalg:

Alle henvendelser til: Th. Haahr, Jægersborgvej 126, 2820 Gentofte. Tlf. (0133) 5016.

Redaktion:

Ledende redaktør: Hans Rasmussen, Egebjergvej 34, 8220 Brabrand. Tlf. (06) 26 25 07.

Skakbladets ekspedition: Akademihaven, 4180 Sorø. Tlf. (03) 63 11 25 (kl. 13-18). Giro 2 08 01.

Trykt i Special-Trykkeriet ved Jørgen W. Jensen, 8800 Viborg.

Artikler til korrespondanceskak

Korrespondanceskakkort med dansk tekst, 100 stk. 5,50 - 200. stk. 10,50 - 500 stk. 25,00 - 1000 stk.	48,00
Korrespondanceskakkort med tysk/engelsk tekst, 100 stk. 5,50 - 200 stk. 10,50 - 500 stk. 25,00 - 1000 stk.	48,00
Noteringshæfte, specielt til korrespondanceskak, til 13 partier	4,25
Rapportlister til dansk turnering stk. 0,05 - Til udenlandsk turnering stk. 0,20.	
»Korrespondancepakken« (indeholder 200 skakkort, 1 noteringshæfte og 6 danske rapportlister)	15,00
Lommeskaks spil til 6 partier, så man kan have stillingen i alle korrespondancepartierne sat op på én gang, med celluloidbrikker	18,50
Samme, men med pænt plasticomslag	23,00
Lommeskaks spil til 12 partier .. 32,25 - Samme med omslag	39,00

Skakblade

Normalt skal abonnementer på skakblade fra østlandene bestilles før nytår, for at man kan være sikker på at få årgangen komplet, men vi har enkelte ledige abonnementer på de russiske skakblade: »64« (52 numre årligt) 60,00 - »Schachmaty« (12 numre) 50,00 - »Schachmatny Bulletin« (12 numre) 60,00 - »Sahs« (24 numre) 57,00, som de kunder, der kommer først, kan erhverve sig komplet. Endvidere kan følgende skakblade fra vestlandene stadig leveres komplette: »Tidskrift för Schack« (svensk, 10 numre) 55,00 - »Schach-Express« schweizisk, partier, 24 numre) 70,00 - »Chess« (engelsk, 24 numre) 60,00 - »British Chess Magazine« (engelsk, 12 numre) 82,00 - »Dr. Euwes nyhedsblade« (vesttysk, 12 portioner) 70,00. Schach Echo (vesttysk, 24 numre) 95,00 - »Deutsche Schachzeitung« (vesttysk, 12 numre) 85,00 - »Fernschach« (vesttysk, 12 numre) 70,00.

Skakbøger

Bent Larsen: Spasskij-Fischer 72. Turneringsbog om VM-matchen i Reykjavik. Alle 20 partier udførligt kommenteret samt Larsens betragtninger om forberedelsen og vanskelighederne med gennemførelsen af matchen m.m. Glimrende - og billig - bog, som enhver spiller må eje	20,70
J. Enevoldsen: Bobby Fischers vej til VM. 192 sider	34,50
W. Jørgensen: 4 varianter med 1 bonde. 304 opgaver, 88 sider	13,80
Golz/Keres: Schönheit der Kombination. 309 diagrammer, 256 sider	34,50
Kühnle-Woods: 40. Sowjetische Meisterschaft. 231 partier	18,00
Schwarz: Das klassische Damengambit, bind 1. 324 sider, indb	42,50
Schwarz: Das klassische Damengambit, bind 2. 240 sider, indb.	69,00
Schwarz: Das klassische Damengambit, bind 3. 179 sider, indb.	69,00
Schwarz: Spanisch II. Steinitz, Jänisch, Bird, Berliner og Cordelforsvaret. Udførlig teori + 140 partier, 282 sider, indb.	50,00
Kotow: Lehrbuch der Schachtaktik, bind 1, 269 sider, indb.	36,75
Koblenz: Lehrbuch der Schachtaktik, bind 2, 341 sider, indb.	44,50
Koblenz: Lehrbuch der Schachstrategie, bind 1, 262 sider, indb.	40,00
Awerbach: Lehrbuch der Schachendspiele, bind 1. Tekniske slutspil, bondeslutspil, løberslutspil, 334 sider, indb.	40,00
Awerbach: Lehrbuch der Schachendspiele, bind 2. Tårnslutspil, dronningsslutspil, dronning mod lette officerer, dronning mod tårn, tårn mod lette officerer, 414 sider, indb.	40,00
Bhend/Kräuchi: Palma de Mallorca 1969. 1. Larsen 2. Petrosjan 3. - 4. Korchnoj, Hort 5. Spassky, 18 deltagere, 153 partier, 33 fotos, 116 diagrammer, 97 sider	37,00
Kühnle-Woods: San Antonio Texas 1972. 1.-3. Portisch, Petrosjan, Karpov 4. Gligoric 5. Keres 6.-7. Hort, Suttles 8.-9. Larsen, Mecking, 16 deltagere, 120 partier ..	17,50
Kühnle-Woods: Palma de Mallorca 1972. 1.-3. Panno, Smejkal, Korchnoj 4. Andersson 5.-7. Awerbach, Gheorgiu, Polugajevsky, 16 deltagere, 120 partier	17,50
Schach-Informator, bind 13. 735 partier fra 1. halvår 1972	50,00
Schach-Informator, bind 14. 680 partier fra 2. halvår 1972	58,00

Alle priser er inklusive moms. - Ved forudbetaling må der medsendes et beløb til porto.

Ferielukning i ugen 22.-28. juli.

AXEL NIELSENS SKAKFORLAG

Klostervej 23, 5000 Odense - Telf. (09) 12 52 50
 Dansk postgiro 9638 - Svensk postgiro 54 70 03 - Norsk postgiro 99324

2200 N KH 022
 NØRREBROGÅDE 46 A-2
 203 HR JAN SANDAL